

308346

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

జెన్న పట్టణము 1914 నం॥ డిసెంబరు నెల 11 వ తేది శుక్రవారము
ఆనంద నామ సంవత్సర మాఘ శిర బహుళ నవమి.

No. 236
సంచిక ౨౩౬

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలమెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపుత.

పార్శ్వపుసెప్పుల బారబోలును. పోట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు.

కంచభాషిటి చూడకొనిన చూడన గలగడు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో-బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబునెట్టిపిడి, వార్డిటవున్. మద్రాసు.

వివేకవరమును విసుగుపట్టించ నిదియునగు

తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక మరేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహర

రమ్య చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రూ. 1 0 0

యశోధర— ఇం బొకయాడుగి తన మగనివైగల యనురాగ

మునకై పడరానిపాట్లు పడి యున్న తస్థితికివచ్చును 0-12-0

మనోరమ— మగడు పేటకేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొన త

సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 1-0-0

జగదేకరంభ— అన్నకై పడరానిపాట్లు పడి యున్న తస్థితికి

వచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0

సహద్రవవాంఛ— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0

అత్తలారాటమున కోర్వనికోడండ్రపలాపము.—

అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలవి. అ. 0-2-0

వలయు వారు:— కణ్ణాక్ బుక్ డిపో,

6, వెంకటేశమేష్ట్రపిడి, సామకాపుపేట, మదరాస్.

ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపమనినకు పంపుదుము.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇచ్చుది డాక్టరు యిక్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు ఆ నేకవిధములైన అన్నములు, చిత్రాన్నములు, చేయుక్రమముగలవు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోరింజిరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్రమముగలదు. చేయేల, శివితో పాకమునకు కావలసిన యావత్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోరైండు ప్రతి 1-కి ధృ 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పగటియందు చేయివొక్క-దినము చెప్పిన ప్రయోజితపు పడతియొక్క వివేక కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోరైండు ప్రతి 1 కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. చెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మావిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము,

25, నమ్మోళ్వారు పిడి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరక్ష

ప్రభావ మత్సర్యుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్షణకు కావు, 2 కలరా, అమృతాంజనము అంటు వ్యాధులను సోకనీయదు. 3 భూతప్రేత పిశాచములను పాట దోలును. 4 వ్యాధులు, పిడలు, అబడలు, గండములు తొలగి పోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, తెలుపులు, వారిండును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వరూపు, బలము సుఖము, ఉత్సాహము నొపింగు వజాయితీమందిది 7 క్రూరశత్రువులు ప్రియమిత్రువులగుదురు. 8 వివాదములలో జయ లాభములు గలుగును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము. 10 నివౌక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యార్థ సమేతమై వెళ్ళబోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్ళిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు దానియందట్టి మహిమయున్నదని అనుభజించు ఉచ్చిహారునట్లు వేసేళ్ళ వక్కాచించియున్నాడు. ఇది సర్వోపధ వేదియగు నొక ఘోషయి మహాత్మునిచే గనిపెట్టబడినదేగాని కాలాచిత వేషధారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు.

1 సంజీవి వల రూ-1-8-0లు మాత్రమే పోస్టేజితో సహా

Apply at once to:—పి. రాఘవజన్మానందరావు

మెస్మరిస్టు ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

దిన పత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

విష భ్యవరములకు, కలరాకు, సుంధికి, బాలింతరొగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికృష్ణకస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న వియమగుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట చుస్తరము. మా డిపోయి, దలి కస్తూరి, యం దితర పదార్థము చేరియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిక వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటిసెక్కులకు దివ్యోషధము. సువాసనగళి ఉండును. ఈ దంతచూరముతో కండ్లుతోముట వలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుకుండును. నోటనుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో-బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబునెట్టిపిడి, మద్రాసు.

దైర్య కవచము.

దైర్యమునా అపదయంగ మనస్సు చలించుకుండుట. ఇట్టిదైర్యము కలిగినచే మహాభ్యుదయంకడలొకనుండై సమ సుఖముబొందును. కామక్రోధాదులు మనస్సును బాధించునేకాని సుఖమును గలగరజేయవు. దీనిని మాన్పుకొనుటకు దిగినసాధనము దైర్యమేకాని వేఱుకాదు ఏ మనుజునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, పరాక్రమము అను నీ యాఱుపారుషగుణములు కలనో వానికి దైవమును దొరుకుదును. ఈ యాఱుగుణములలో దైర్యము ప్రధానము. మనుజుడు భరింపదగిన యన్ని కవచములను ఆత్మశక్తియులచే భేదింపదగినది. ఈ దైర్యమునెడి కవచమో యత్తశక్తియులకు ఆభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యతేభీష్మతో గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనుమతః” అనెడి ఆశ్వామేధియొద్దైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి నులభతేలిని తెలిపి యున్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. కల అణాలు ౦.౬-౦ మాత్రమే. కపాలాభియ్యులు ప్రత్యేకము.

వలయువారల:—

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

అయ్యచ్చేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అర్కఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖులుదీయు నుపాయములను ఆయర్ఖులచే రోగసామాన్యమును నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, జెలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జీయుటకు తగియున్నది. ఇందు అయ్యచ్చేద గ్రంథములయందు జేర్కొనబడిన మూలికలే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించి, అయ్యచ్చేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

అయ్యచ్చేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునందునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.
వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వక్తీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. అయ్యచ్చేదపరిశ్రమ.	" 0-4-0
3. అయ్యచ్చేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి అమ్ముతుండి 1915
5. శల్యశాస్త్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వత్సనము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.
బ్రాండాఫీన్:-
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి 156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, అయ్యచ్చేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వాత చందాదాతలకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగరాలు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను జెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

శాసితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం దిపోవారి మాదురూపముల పండులను గొదిన వారలకు విచితము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును. మంజూ కిటాగు ఉచితముగ పంపబడును.
అమృతాంజనము డి పో,
10, ప్రేరివోడ్డు, ఛోట్ట, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడే మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిమైనమందు. ఇప్పుడు పురుషులకును స్త్రీలకును మధ్య ముందుగా. పదియేడేండ్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైను రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సలుతము రోగలవు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

బుక్లనప్షము

గుణమీయనిదో
సాము తిరుగ నియబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పొట్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మక మయిన మందలు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము. ప్రత్యేకావ్యము.
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నినియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏదేనుమయముల పెట్టిపరిణామముల బొందినది? మనుజులసిలి మొదట నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ఎట్టియావార మప్పటివారికి లభించుచుండె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మాడ్చుకొండె? ప్రభుత్వ మెపుడారంభమాయె? సప్తజాతులెట్లు కనుగొనబడియె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాటె? ఈమొదలగు విషయములెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముతో ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. ఆసంభావ్యముల గాత లిందు లేనే లేవనవచ్చును. గొప్పవారి గ్రంథమువైమంచి యభిప్రాయమనిచ్చి యున్నారైతేమిగులసులభము. మంచికాగితములవైముద్రింపబడినందు క్యాళికోతైండు చేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు చేత. వలయువారి చిరునామాను వ్రాయవచ్చును.
(4-12-14.) జనమంచి కేషురీశర్మ,
తెలుగు సంస్కారము ముగ్ధినిపల్ మైశూరము. కడప.

నూతన రోమనంహాఫి.
బే గం సా హి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయందు రోమమును చెడుపులేక కుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే.

వెల 8 బిళ్లలు పెట్టె 1కి రూ 1-0-0. వి. పి. ఖర్చు 4 అరబాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలాకర్చు 0-6-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.
రెండవకూర్పు.
“నుతిమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెట్లు గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే జ్ఞాపింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవకించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును గుర్తించియు గాటకమునలై ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను గుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి తేర్చబడినది. ఇందు శ్రీకాళహస్తిస్వరూపము గలదు.
6గము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుపారికి 1-0-0 ను 0-4-0 అవంతున త్రోసివేయును. వలసినవారు.
శ్రీరామజయన్ గిరము.
తిరువల్లి క్కేడి, మద్రాసు 6 ను నవలయును.

ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము.

సుగుణవిలాస సభపాది యాజమాన్యముక్రింద 26-12-1914 మొదలు 2-1-1915 వరకు వచ్చు పురిలోని విక్టోరియా బస్టాంట్ హాలులో ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము జరుపుదును. ప్రదర్శితములగు నుత్తమ వస్తువులకు పురములును బహుమానములు నొసంగబడును. ప్రదర్శనకు గోరువా లేనేవిషయములను తెలియగోరినచో సుగుణవిలాస సభా గౌరవ కార్యదర్శులకు వ్రాసిన తెలియగలదు.

చిత్రలేఖనము. నమికివని, వింతయేని టుట్టుపని మున్నగు వానిని ప్రదర్శించు గోరువైతలకు ప్రత్యేక మొక కళాభివర్ణరూపబడును.

ప్రదర్శనకు బడకలసిన కస్తువులు 21-12-1914 నేదిన గాని అంతకు లోపున గాని కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

వార్తావరణ స్థితి

1914 సం. డిశంబరు నెల 11-వ తేది

ప్రదేశములు.	సం. 11 నేటి ఉదయం 8 గంటలకు వార్తావరణము.	కడచిన 24 గంటల లక్షా, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		ఉష్ణ.	నీడ.	కడచిన 24 గంటలలోని ఉష్ణము.	నీడ.
గోపాలపురము	80.005	82.4	88.8	54.59	43.01
వాల్తేరు	80.011	82.8	88.5	89.48	85.08
కాకినాడ	22.977	80.9	88.1	29.95	87.88
బందరు	23.576	81.2	86.2	29.01	88.53
గుంటూరు	...	80.0	87.0	25.92	...
నెల్లూరు	23.988	84.5	70.2	82.75	81.25
మద్రాసు	28.953	85.5	72.5	55.67	4.27
కడపూరు	29.955	82.5	72.8	72.25	44.16
నాగపట్టణము	22.944	85.5	72.8	51.01	48.42
కొలంబూ	29.900	85.9	74.8	67.85	70.97
తిరువనంతపురము	29.985	82.5	74.0	60.92	59.71
కొచ్చిక్	29.928	86.6	74.9	110.40	109.55
కన్కణం	29.923	87.6	74.5	178	120.46
మంగళూరు	29.920	86.9	78.7	0.52	147.49
హంపాయి	29.964	84.4	70.5	81.54	71.67
మైదరావాడు	29.966	84.1	68.6	41.77	80.09
అనంతపురము	...	83.8	66.1	15.70	20.09
బళ్లారి	29.945	83.9	68.7	18.97	19.89
కర్నూలు	29.976	81.5	68.4	26.08	26.17
కడప	29.962	88.8	69.9	25.87	80.84
బెంగళూరు	29.957	84.8	62.4	29.80	34.29
కొడైకనాలు	22.815	62.7	48.6	74.65	52.54
ఉదకమండలము	26.050	67.5	48.2	46.88	51.66
కోయంబుత్తూరు	29.961	85.7	70.4	15.71	19.95
నెల్లూరు	29.979	84.7	68.2	85.15	41.66
నలమ	29.959	89.8	69.1	85.96	88.15
తిరుచనాపల్లి	29.961	86.7	71.4	20.00	29.28
పురుకోట	29.941	86.4	71.8	86.97	80.69
యధర	29.956	87.2	78.5	26.98	81.56
తిరునల్వేరి	0.18	47.25

బంగళా భాతముయొక్క ఉత్తరభాగమును తూర్పు భాగమును వాయువుగాను కొద్దిగ తగ్గినది. తక్కిన ప్రదేశములందు మార్పులేకనే కొద్దిగ హెచ్చుగనో యున్నది. దత్తముండు, ములగానీ సుధ్యమౌస్థిపరిమాణము చాల అధికముగ కలదు ఇక్కడ రాత్రిపూట వేడియి మెట్టువగున్నది. కర్నూలులో 16 డిగ్రీలవరకు అధికముగ కలదు. ఇక్కడను మైసూరు, కర్నాటకములలోను పుణిపుట మేడిమి మామూలు కంటే హెచ్చుగ వేయవచ్చును. మలబారులో వాయువండులము లేమవిశేషముగ కలదు. ముప్పలసామన్యముగ పట్టుచున్నది. పడమటి తీరమున, కట్టెణిచోపు చివరకు వర్షము పడినది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. బోస్సు,

వార్తావరణకాశ్రమము.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమానస్థితి:— సన్న సభికోష్ఠ స్థితి 86 మాత్రము, అభిరేఖ స్థితి 73 మాత్రము.

దీపముల వేలి:— నేడు సాయంకాలము 6-11 గంటలకును, రేపు సాయంకాలము 6-12 గంటలకును దీపములు వెలిగించవలయును.

న్యాయశాస్త్ర కళాశాల:— ప్రధానోపాధ్యాయుడు తానాడవరప్పవల సువరంపాచార్యుల విద్యార్థులకు శాంతిపత్రముని విసమన్నాము.

నిమ్మజాత్యుత్సరణ సంఘము:— పెరబూరు, చిట్టి పోలియమునందలి సంఘమువారి దివసాకాలంలో ఈ నెల 11-వ తేది యాదివారము రాత్రి 8 గంటలకు బ్రహ్మవంద స్వామిగారు “విద్యను” గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

ఆస్తికోద్యమ సంఘము:— బాట్టిటవును, ముంకురామస్వామి వీధి వీధి నెంబరు గృహముందు ఈనెల 13-వ తేది యాదివారము నెల్ల వాణుబామన 7-80 గంటలకు జే.ఎస్. నారాయణమూర్తి, ఎమ్.ఎ. గారు భగవద్గీతాసారమును గావించి యాంగ్లేయులను “కష్టము”న గూర్చి బోధించెదరు.

దక్షిణహిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము:— చెంగబాబుదగ్గర అన్నాపిళ్లవీధి 97 నెంబరు ఉపాసనామందిరమున ఈనెల 13-వ తేది యాదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు కే. పున్నయ్యగారు భగవద్గీతాసారమును గావించి యాంగ్లేయులను “సంతోషముయొక్క మూలకారణమును” గావించి బోధించెదరు. అందఱును మహాప్రార్థనముగా నాహూతులు.

హిందూ యూనియన్ కమిటీ పాఠశాల:— ఈశ భవనముమొదలి వీధి వీధి నెంబరు పాఠశాల భవనమున రేపుకోవారము మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు ఈ యువ సంఘముయొక్క గౌరవాధ్యక్షులు సమావేశమై దర్బారు దినముహోత్సవమును నిర్వహించెదరు. పాఠశాల యొక్క గౌరవాధ్యక్షుడగు రాయబహదుర్ డాక్టర్ టీ జవాహర్ సంగ్; ఐ ఎస్. ఎమ్. డి. గారగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.

ఒక దర్జీ చేసిన మోసము:— మైలాపూరు, కళ్యాణి వైద్యాలయము నందలి నర్సు ఎచ్. డి. లింకోల్ కన్య ఫిర్యాదుచేయగా “ఇ” డివిజన్ పోలీసువారు దర్జీరావడే దర్జీని ఉడుపులు వట్టుట నిమిత్తమిచ్చివచ్చి వట్టి గడ్డగియుల కమ్మియాసామ్య నవహరించివాడని కమ్మించి మోసముచేసినందుకు (ప్రముఖంగా చార్జి చేసిరి. కేసునుజువు కాగా, ఆక్టింగ్ డిప్టీ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు దర్జీకి తొమ్మిది నెలలు కఠినశిక్షనిచ్చిరి. ఆనాటియంతకు పూర్వము మూడుపర్యాయములు శిక్షించబడినట్లు లాప్సకొనెను.

చెన్నకట్టవోపాధ్యాయ సమాజము:— నేడు సాయంకాలము 5-55 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాల భవనమున నీ సమాజమువారు సమావేశమై సభగావించెదరు. ఎస్. రాజగోపాలాచారియ్యగారు “పాఠశాలల యందు కళాశాలలయందు వేతనాలు విశేషించి విజ్ఞాన సంపాదన మార్గమున సాధించబడవలయు” నని యుపన్యసించెదరు ప్రసంగించునది వాని ప్రతివాదములు జరుగును. ప్రాధానము వీ. లక్ష్మీనాథుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించెదరు. ఇంకా ఇ.వి. నెట్టులదేని యీ సమాజము యొక్క ప్రతిపాదనలకోసమగు. ఈనెల మధ్యకాలమున జరుగును. దక్షిణ హిందూ కళాశాలసంఘము బాటియ మహాశవ. సభాసమావేశకాలమున చెన్నకట్టయందు సమావేశమగును.

విక్రమనాథము:— బుధవారము సాయంకాలము మరెగారి కట్టెణిచో, 15 సంవత్సరముల వయసుగల చెన్నకట్టయొక్క కళాశాల మూల కారణమున తెలిసికొని నిమిత్తము పరిశోధించు బడినది. బుధవారము నెల్లవారి 11 గంటలకు ఒక బండినాడు గాట్టిటవును వీధివీధికివచ్చి తన బట్టాబండి నెట్టిడ నిలిపి గుడ్డపూసామును పూర్తిగా తినివేయ

నుండగానే బిల్లిపోయెను. అంతట గుడ్డను తేదరిపాటిపోయెను. అట్లుయు పగులెను, అదాకిపోవును హెచ్చరించు బడియు నోరకొట్టిగొట్టుట తడవడిన యీ దురదృష్టవంతు రాలిని పడగ్రోసెను. అతెడ వెద్దవెట్టునగా నుములు తగిలిన దానివలన శిశువుగా చనిపోయెను. పక్ష గెత్తుమండెన గుడ్డము కూడ సమీపమునందున్న హెడ్డరదేవాలయపు రాతి స్తంభమును కొట్టుకొని యక్కడనే పడివచ్చెను. మరణవిచారణ యంజిట్టు తీర్మానింపబడినది:— “బట్టా సమీపము పాటి పోవుమండెన గుడ్డముచే పడగ్రోయించుటవలన మెదడు అవయవడి మృత్యువు తటస్థించెను.”

పద యప్ప కళాశాలలో తెన్ని సాట:— అక్టోబర్ క్లబ్బువారి తెన్నిన గ్రాండులో నొక వివేకకరమైన యాట యాడబడినది. గౌరవ కార్యదర్శులుగ జే. ఆదిత్యగారి దృష్టివలన వివిధమైన తరగతుల విద్యార్థుల ద్విత్వజేసి కలసి యీ యేడు బంతులూ యాడుట కేర్పాటు చేయబడినది. ప్రిన్సిపల్ జే.సి. రోల్స్ గారు మహానరమైన యొక పంచెపు గిన్నెను జయించిన వారికి కొన్ని గిన్నెలను బహుమానము చేయుటకు తీర్మానించెను. కార్యదర్శిగూడ గమ్యస్థానమునకు పరుగుతు వారికి గిన్నెలను బహుమానము చేయటకు సిద్ధపడినది. చెండ తరగతి యందలి జి. సాంబశివ రావుగారు జే. కృష్ణస్వామిగారును ఒక వైపున, మూడవ తరగతి యందలి ఇ. జే. గోవిందస్వామిగారును రెండవ తరగతి గారును మరొక వైపున కట్టి కడపటి యాటయాడిరి. విశేష సంఖ్యావలగ విద్యార్థులను పిలువబడిన వెద్దమును పుట్టులును వచ్చియుండిరి. విశ్వరూప్రయత్నమువలన ఆ బహుమాన సామగ్రిని సాంబశివరావు గారును వారి సహాధ్యాయులు సంపాదించు గలిగిరి. బహుమానములు పంచికెట్టుచు, ఉన్నావంతులగు “ఉదారపురపురుషులు” ప్రధానోపాధ్యాయుడు లభించుట కళాశాలయొక్క భాగ్య విశేష”మని సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు ప్రస్తావించిరి.

వృత్తాంతములు.

నిసరాపుసేట తాలూకా బోర్డువారి యొక్కయు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు వారియొక్కయు ప్రతిపాదనమున ననుసరించి పనులు గ్రామమును పురుషాస్త్రమ పట్టణము యూనియన్లో చేర్చుటకును, ఈ విషయమునకు సంబంధించిన ప్రకటనమును బోర్డునెయింట్ బాల్డి గెజెట్లోను గుంటూరుజిల్లా గెజెట్టులోను ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీరించిరి.

ఈనెల 27 తేది రాత్రి కొంతకు మై నీడప వింతచల జేత్రమున ముక్కోటిపికాడకి యుత్సవమును, 28 తేది శ్రీరంగనాయకుని అవతారమును గురించి విశేష గొప్ప ఉత్సవము జరుగవైయున్నది. 1915 సం. 6 జనవరి 6 తేది బుధవారము రోజున పరమహోత్సవము జరుగును. ఈ జేత్రధర్మకర్తలగు శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ. విజయనగర మహారాజావారివలన నియమింపబడిన ఉత్సాహములు యీ జేత్రమునకు కమ్ము యాత్రికులకు సదుపాయములు లోపము లేకుండ కనిపెట్టుటకు తాతేదారను నియమించి కనిపెట్టుచున్నందున మనమెంతేని సంతసించవలసి యుండును. అని నడూరు మేకటవరదాచార్యులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీసుబ్రహ్మణ్య సమాజము-పొట్లపూడి:— మా గ్రామంబున యీనెల తేది 13 శ్రీసుబ్రహ్మణ్య సమాజము వారివలన నొకసభ గూర్చబడినది. తుగ్రామమైనది యేమిదిమంది ప్రేక్షకులు సభనలంకరించిరి. మొదట సమాజ సెక్రటరీగారు పాణికా పట్టాభిరారు రెడ్డిగారు ఇవరకు సమాజమువారివలన స్థాపించబడిన ధర్మపాఠశాలా కార్యక్రమమును గూర్చియు ఇప్పటివరకు జరిగిన కృషిని గూర్చియు చక్కగ నుపన్యసించిరి. తర్వాత నెల్లూరు వెంకట్రామా వాయుడుగారివలన భాషాభిమానమును గూర్చియు పాఠశాలల ఉపయోగమును గూర్చియు సుపన్యసించెను. సుబ్బయ్యయ్యగారివలన ధర్మమును గూర్చి సుభావబడినది. అట్లు వెనుక విశోపా మహాకాళియమును గూర్చి సెక్రటరీగారు, యాద్యము పొసగుటకు సంగ్రామమును గూర్చి సెక్రటరీగారు, యాద్యము పొసగుటకు కాళియమును గూర్చి సుభావబడినది, సున్నుచేవలసిన విధులు అను మూడుసంగతులను గూర్చి విరళము నుడివెరి. అంతట ఆ గ్రామసాధిపతిగారు మ. రా. రా. శ్రీ కాంచూరు నరసింహాచార్యులుగారు లేచి, ప్రస్తుత సమాజ ధర్మపాఠశాలను గూర్చి యుపన్యసించి, వెనుక ప్రభుత్వము జరుగుచుండు దాదాన సం గ్రామమును గూర్చి, కాజు మనదగుల సంబంధములు ప్రజలు తెలుసుకొని పనులు తొగ్గియును మొదలగు విషయములు విశేష విరళముల చక్కగ ప్రతిపాదనకు బోధపడులాగున చాక్షిచ్చిరి. తదనంతరము సుభావబడి దాదానా విద్యార్థులచే ప్రార్థన చేర్చి గాడిక జయమనీశులు గావించు దినమున ప్రస్తుత సమాజమును ముఖాముఖిగా జయమనీశుల ప్రార్థనలు సలిపి కరత శిర్షకులతో సభమగించిరి.

శ్రీగవర్నరుగారి పర్యటనము.

తెజవాడ ప్రాముఖ్యత.

తెజవాడ డిశంబరు 9:— ఎటులమోచిననుగూడ నా తరగతాదులు తెజవాడ యొక్క ముఖ్యస్థానమని యొప్పుకొనక తీరదు. ఈ పట్టణ ప్రాంతమున పవిత్రమగు కృష్ణానదీ ప్రవహించుచుండుటచే కాక మొదలు రామేశ్వరము వరకును శ్రీ గంగాత్రయమునకును ప్రత్యేకముగా నీ పట్టణముకర్షించుచుండును. ఈ పట్టణము మాడు రయిలుమాన్యములకు మొగయగుటచే ఈస్థులొస్తురయితే నెహ్రూ రయితే సుదరనుమరాళి రయితేలమిద ప్రయాణము చేయువారందరూను చందలకొలదిగ ననునిము నిటవచ్చి పోవుచుండును. పరిశ్రామిక విషయమున నీ పట్టణమున ప్రతిమలము ధాన్యపు మరలునుగలసి సుమారు 70 మరున్నది. వీనివలన నెంతయందరికి జీవనాధార మేర్పడియున్నది. మరియు నిది ఇంజనీరింగుకానివారికి ప్రధానస్థానమగుటచే నాకాశాసంబంధులగు దాక్షిణాత్యులు వెళ్ళుచుండి ఇంటిగలరు. తెజవాడకిన్ని విధముల ప్రాముఖ్యత కలుగుటచే నిరంతరమునువారి కార్యోగ్యముకలిగించుటకుతగిన ఏర్పాటులనవీన నాగరతానుగణ్యముగ నన్నిటిని నొనర్చుట కావశ్యకతలుగూడ హెచ్చుననెయుండుటవిధి. కాన తెజవాడ పట్టణమును చిత్రాలంకార భోజ్యముగ నొనర్చి శ్రీచక్రవర్తిగారి ప్రతినిధులనందగు శ్రీగవర్నరుగారికి తగినరీతిని స్వాగత మొసంగుటకు తెజవాడపౌరు లత్యధికముగ ప్రయత్నించుట వింతగాదు.

స్వాగత ప్రయత్నములు.

రాజమండ్రి నుండి పురపాలక సంఘమువారు చక్కనిస్థితిలోనుండిరి. ఇందులకు ఎక్కికొట్టివు ఇంజనీరు, డిప్యూటీ ఆర్. రాబర్టుసమగతుగూడ ప్రత్యేక సమరులగు వారిని పురపాలకసంఘమువారికి సహాయమొసంగి వందనీయులైరి. రాజభిక్షిని సంగ్రామవిజయమును పురవాంఛితములను తెలుపునట్టి వ్రాతలతో ధనురాకృతిగలిగిన కమానులను రాజమండ్రియందు ముఖ్యప్రదేశములలో నేర్పరించిరి.

తెజవాడలో ఆరోగ్యవశ్యకతలు.

తెజవాడలో పానోదక సౌకర్యము పుష్కలముగా నున్నదిగాని హిందూదేశమునందలి పుణ్యక్షేత్రము లన్నిటియందు వలెనే ఇచటగూడ మృగములు ఇరుగుగానుండుటవలనను ఇంట్లు క్రిక్కిరిసియుండుట వలనను పట్టణ మనారోగ్యస్థితియందున్నది. ప్రజలగు విషయము జన సమృద్ధియను తొలగించుటగా నున్నది. ఈ విషయమును పురపాలక సంఘమువారు గురించియే నుండిరిగాని అందులకు 3-4 లక్షల రూపాయలు వ్యయమగునని అంచనావేయబడినది. ఇంత సామ్యము భరించుటకు సంఘమువారు కేవల శ్రేయస్కరముగా నున్నారు. వీధులు 5 అడుగులు మాత్రమే వెడల్పు కలిగియుండుటవలనను వానిలోనింట్లు క్రిక్కిరిసియుండుటవలనను, సరూపమున నున్న కొండపంచన చాలయంట్లు కట్ట బడియుండుటచే నచటనుండి మరికి నీరీవలపు సుదూలలోనికి వచ్చి నిలిచిపోవుచుండుటవలనను ఆనారోగ్యస్థితియధికముగా నున్నది.

సమృద్ధియను తొలగించుట

ఇందులకు కొండపంచన మరియొక 90 యకరముల భూమిని ప్రభుత్వమువారికిగిచ్చి పుచ్చుకొని గృహనిర్మాణమునకు ప్లానలనుజేసి చాచట నారోగ్యకరములగు నింట్లు కట్టించుట యావశ్యకముగానున్నది. మరియు బంధుపట్టణమున కేగు వారిలో మరొక 800 యకరముల భూమిగూడ చవుకాగావారిక వైయ్యున్నదని తెలియుచున్నది. కానచటగూడ నొకపేట ఏర్పరుచుటకునువారినిగూడ సులభమిదనవియున్నది. ప్రస్తుతము ఈసంకల్పప్రదేశము 100 యకరములగులదు. ఈ ప్రదేశమునందు కొని ఇండ్లుపడగొట్టి ఆప్రదేశమునందు విశాలముగ మార్గములను గృహములకు స్థలములను ఏర్పరించి ఆస్థలములను వేలమువేయుటకును వానినికొనువారు సాలుకు కొంతవర్షమున కొన్నివాయిదాలలో నామూల్యమును తీర్చివేయు నట్లేర్పరుచుటకుగూడ నిశ్చయింపబడినది. ఈప్రదేశములో నిడివరకు నివసించుచున్న వాగైస్థలములకు వారికి మూల్య మొగుటకు యేగాక కొంతగాకట్టింప జోవువేటలలో వారికంత స్థలమును కొద్దిమాత్రమున కిచ్చుటకుగూడ నిశ్చయింపబడినది. ఇందులకు నిలయుటకునని అంచనావేయబడినను కొనినస్థలమును మరల విక్రయించుటవలన చాలసామ్యము కూడివచ్చుననియును కొత్తపేటలలో స్థలములకుగూడ కొన్నియేండ్లకిప్పుట క్రమముగా భరహెచ్చుని యూహింపబడినది. పర్యవసాన మెటులున్నను తెజవాడ వివాసులకార్యోగ్యము కలిగించుటకు తగిన దురుపాయములు చేయవలసిన వాడ్యత ప్రభుత్వమువారి యం నున్నది. మరియు ప్రజలు విశేషముగ నితరప్రదేశములనుండివచ్చి

ఈపట్టణమున కాపురముండుటయే సంకీర్ణస్థితికి కారణముగాననిందు తెజవాడపౌరుల స్వయంకృతాపరాధ మేమియును లేదుగాన రాజధానిధినుండి ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము చేయుట యావశ్యకముగానున్నది.

సంకీర్ణప్రదేశావలోకనము.

మ్యాజియుములో సభ్యునియగునే శ్రీవారు నూపరిం తెండింగు యింజనీరుగారి బంగారాకు విచ్చేసిరి. సంకీర్ణ ప్రదేశము ప్రధానవిషయముగ నుండుటచే శ్రీవారు ప్రదేశముల నన్నిటిని చూడగోరిరి.

శ్రీవారు, కలెక్టరు పోలీసు నూపరిం తెండింగు నూపరిం తెండింగు ఇంజనీరు మ్యునిసిపలు చెయిర్మను గాన తోను, అంగ రక్షకులు కార్యదర్శులు మున్నగు వారితోను, పట్టణమున స్టాండ్ వెడలిరి. వీరు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బంగారానుండి విద్యుచ్ఛక్తి ముల నధిరోహించి బయలు దేరిరి. వీరాసంకీర్ణ మార్గముల గుండవోయిరి. ఆసందులలో ప్రచ్చటవట వెద్ద సౌధములు కొన్ని యుండినను ఆ మార్గములు మాత్రము మిక్కిలి ఇరువుగా నుండెను. ఆక్రమించబడవలసిన ప్రదేశములయందు ఆక్రమింపబడ నిర్దేశించ బడిన స్థలములని బల్లలమీద వ్రాసియుంచ బడినను. అవిధులలో నలులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. శ్రీవారు కొండప్రక్కనున్న ఇండ్లనుగూడ చూచిరి. ఆస్థలమున మురుగు కాల్యల పద్ధతి అపాయకముగా నుండుటచే నాస్థలముగూడ నాక్రమించ నిర్దేశింపబడినది. శ్రీవారికివిద్యుచ్ఛక్తిమున నేగుచున్న చెయిర్మను హనుమంతరావు గారును ఫారెంగము గారు నుక్కడక్కడ డిగ్రీస్థితిగతులను శ్రీవారికి చూపించుచుండిరి. శ్రీవారు ప్రతివిషయమును పూర్తిగా గమనించుటచే నీసమపాయము వెంటనేచేయుట యావశ్యకమని గ్రహించియుండురుగాని ప్రభుత్వమువారు ధన సహాయమును సులభముగు పద్ధతులమీద కొంత ఋణమును గూడ నొసంగి సంఘమువారి కార్యము నెంతమాత్రమును నెరవేర్చజాలరు. పట్టణనిర్మాణకార్యోజ్ఞాదగు ప్రాధెసరు గొడ్డూనుగారు సంకీర్ణ ప్రదేశమును చూచుటకును తక్కిన ఏర్పాటులనుగూర్చి చర్చించుటకును ఈనెల 14-వ తేదీని తెజవాడ వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

సాయంకాలపువిందు.

స్థలసందర్శనము ముగించి శ్రీవారు ఇండియా సోషలు క్లబ్బువారిమందిరమున కేగిరి. ఈక్లబ్బు శ్రీయత మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుపంతులుగారు కట్టించిన పురమందిరమున నెల కొనిబడియున్నది. దీని యావరణమంత విశాలమైనదిగాను. కాని కలకాలిచి చక్కగా వినియోగింపబడియున్నది. ఇచట నేతావధానము, పిల్లల ఆటపాటలు, శ్లోకపఠనము, నాటక ప్రదర్శనము మున్నగునవి జరిగినవి.

తెజవాడ డిశంబరు 10:— నేడుదయమున శ్రీవారు సమీపవారముగ ఆనకట్టను ఏటికలింగలను చూడవోయిరి. అచట ఎక్కికొట్టివు ఇంజనీరు పి. బి. రాబర్టుగారును అసిస్టెంటు ఇంజనీరురావు సాహెబు టి. పేరయ్యనాయుగు గారును శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగిరి. ఆగ్రస్తునెలలో వందలవల కలిగినవస్తువుల వారు శ్రీవారికి కనుబడిచిరి వరదవన వెద్దకలింగలో 8 తూములును చిన్నకలింగలో 4 తూములును ఏటిగడలో 160 అడుగులును దానివెనుకనున్న డబ్బిదిబ్బరుగూడ వరదవలన కొట్టుకొనిపోయినవి. ఎంతవస్తువు కలిగినో ప్రస్తుతము తెలియుటకు సాధ్యముకాదు. ఈనెల 20వ తేదీని తూర్పు డెల్టాకాల్యను కట్టివేసినపేమట నీటిసంతయు తోడివేసిన తెలియగలదు. ఎటులనో కొంచెము పగులేర్పడి క్రమక్రమముగా నీరు అపగల్గుగుండ ప్రవేశించి 1854 వ సంవత్సరమున వేయబడిన పురాదులన్నిటిని కొట్టివేసినది. మరల నీవనులన్నియు పూర్తిచేయుటకు సుమారు 2½ లక్షలగు నని యూహించ బడుచున్నది. మరల జ్యోతిసనెలలో వరదలు వచ్చునుగాన నీ లోపునవేయింపవల నన్నిటిని పూర్తిచేయుట చాలకష్టముగా నున్నది. వరదలలోజులలో తీయబడిన ఆయా ప్రదేశముల భాయాపటముల నన్నిటిని శ్రీవారికి చూపిరి.

ఇంజనీరింగు వర్కు-పావులు.

శ్రీవాడచటికి వెళ్లిరి. అచటికివచ్చిన గొప్పయధిపతుల తూనికవిట నాచారము ననుసరించి శ్రీవారినిగూడ తూచిరి. వీరగు 12½ పావులు బరువుండిరి.

నీటిపారుదల కార్యముల ప్రయోజనము.

ప్రదేశస్థులనుగూడ తెజవాడలోను చేయబడిన వనరులను కృష్ణానదీకి జిల్లాలలోగల కాల్యలను చూచినవారి నీవిషయమున ప్రభుత్వమువారిగర్వి మేయగోచరింపకపోదు. కృష్ణానదీవానది జిల్లాలని పేరునచ్చుటకు కారణమైన ఈరెండు మహానదులలోని నీరును వెళ్ళి సంవత్సరములనుండి సముద్రమునకు బోవును కేవలము రెండుపాగానగునంద సర్ ఆర్థులకాటను గారు యీ యుపయోగమును కనిపెట్టిరి. అది మొదలు 50 సంవత్సరములుగా నెందరో యింజనీరు లీదేశమున నీవనులను వ్యాపింపచేయుచుండిరి. వీని ప్రయత్నముగ

నీరాజధానిలోకృష్ణానదీవానదీగుంటూరుజిల్లాలు ధనవంతములై యుండుటయేగాక కలుపు పట్టినప్పడుగూడ నీజిల్లాలలో పంటలకు లోటులేకుండనున్నది.

వరదల ఫలితములు.

ఈ ఆనకట్టలు కట్టబడకపురము వరదలవలన నష్టముంతగా పాటింపబడుచుండుట లేదు. ప్రజలందరూ మెరక పంటలనే పండించుచుండిరి. వరదవచ్చి భూములమీద పడుటవలన కొంతయవ్వనుట్టి పొలములలో నిలిచి భూములు ఫలవంతములగుచుండెను. ఆనకట్టలవలన తమపొలములకట్టి సౌకర్యము పోయినదని మొదటి సంవత్సరములలో రైతులు మొర తెట్టియుండిగాని రానురాను మెట్టగాములన్నియు నీకాల్యల సమపాయమువలన పల్లపుభూములగుటచే చాలపొలములలో విస్తారము పంటలుపండుట కవకాశము కలిగినదిగాన నీజిల్లాలకు చెందవ బర్మాదేశమును విభ్యాతికలిగినది. ఇచట నుండి ధాన్యమున్ని ప్రదేశములకు పంపబడు చుండును. వెనుకవరదలు వచ్చినభూములు ఫలవంతములగునని రైతులు సంతసించుచుండిరి. ఇప్పుడు వరదలవలన పంటలు పోవుచున్నవని రైతులు మొర తెట్టువారైరి. వెనుకటివరదలు తరుచుగా వచ్చుటలేదుగాని ప్రతి సంవత్సరమును మాత్రమవచ్చి దేశములు పాడుచేయుచున్నవి. 1908లో కృష్ణానదీకి ఆనకట్టమీద 28 అడుగులనీరుపారి ఉత్తరపు ఏటిగట్టు తెగినప్పడు ఇండ్లుగుడిపెలు సరకులు అన్నియుకొట్టుకొనిపోయినవి. ప్రజలు చెట్టుమీదను చేమలమీదనెక్కి ప్రాణములు కాపాడుకొనిరి. పేమట పడవలనుబంపి వారిప్రాణరక్షణ మొనరించిరి. అటులనే యీ సంవత్సరముగూడ ఆనకట్టమీద 21 అడుగులనీరు ప్రవహించినది. దక్షిణపు ఏటిగట్టు తెగినది 40 గ్రాములు మునిగినవి. పంటలన్నియుపోయినవి. కలింగలు తెగినవి. ఈవరదలు తరుచుగావు. వీనివలన కలుగునష్టమంత దారుణమనరాదుగాన నీ నీటిపారుదల వసతులు వాలలాభమును కలిగించునది యే యనిశ్చయింపవలసియున్నది ఏమనిన1882లోకలుపుకచ్చివళ్ళు జొక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే ఆ సంవత్సరము 200000 మంది అన్నములేక చచ్చిపోయిరి. కాన ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారి అనుగ్రహమున నిప్పుడి దక్షిణ హిందూస్థానమున నట్టి కరువులంత మొండుటచే ప్రభుత్వమువారి మేలు మరువదగినదిగాదు.

ధనాదాయము

దీనివలన ప్రభుత్వమువారి కాదాయము చాలాధికమగుట సశ్యమే కృష్ణానదీకాలువల వలన 700000 ఎకరములు సాగుబడి యగుచున్నవి. నీటిపారుదల వసతుల నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారికి 158 లక్షలు వ్యయమైనవి. దీనివలన 28లక్షలు ఎకరముగా నాబాయము, అన్నివ్యయములునానోను మిగులుచున్నది. పెట్టుబడి పెట్టిన సామ్యమీద 100 కి 15 రూపాయల వంతున ప్రసాదమునను లాభము వచ్చుచున్నది ప్రతిసాలు నను 316 లక్షల రూపాయల విలువల పంటలు పండుచున్నవి గోదావరి నీటితో సుమారు 800000 యకరముల భూమిసాగుచేయుటకు చున్నది. అచటి వనరులకు ప్రయోగ్యము వారి 105 లక్షలు వ్యయమైనవి. 16 లక్షలు నికరమాదాయము వచ్చుచున్నది 100-కి 15 రూపాయలవంతున సాలునకు లాభము వచ్చుచున్నది.

తెజవాడ మంచి నీళ్లపనలు.

వర్కు-పావులవద్దనుండి శ్రీవారు మంచినీళ్లపనలనుచూడబోయిరి. అచట శ్రీవారికి ఛెయిర్మనుగారు స్వాగత మొసంగిరి.

మ్యూి సిమలు వైద్యశాల.

తరువాత శ్రీవారి వైద్యశాలకేగిరి. అచట పాలక సంఘమువారందరూనుండిరి. అసిస్టెంటు సర్జను నారాయణరావు గారు శ్రీవారికి వైద్యశాలసంబంధమును చూపించిరి. వైద్యశాల కట్టిబడిన ప్రదేశము చాలాచుగుగానున్నది. చికిత్సకొరకు వచ్చుచున్నవారి సంఖ్యయు సరిగానే యున్నది. కొన్నికొన్ని విషయములు లోపముగానున్నవి. చేయబడవలసిన దానిసంతయుచేయుటకు చాలింతమంది మంత్రసానులలేరు. పాశ్చాత్య డోగులకైన ప్రదేశములో నీగులులేరు. ప్రసవమునకైనభాగమునందు చికిత్సించుటకు శ్రీమంచుటకు లేడిడాక్టరున్నవో ననకూలముగా నుండును సేత్రవాగ్ధులును కర్ణాగములును హెచ్చుగానున్నవని అసిస్టెంటుసర్జను గారు చెప్పుచున్నారు. అంియును సరిగానేయున్నది. అని శ్రీవారు గ్రంథముచేసి వైద్యశాలను విడిచివెళ్లిరి.

రైల్వేఆవరణము.

శ్రీవారు వైద్యశాలనుండి రైల్వేఆవరణమునకువెళ్లిరి. అచట రైల్వేయదాటు దారులును గూర్చి చర్చించిరి. రైల్వే ఇంజనీరుగారును స్టేషనుమాస్టరుగారును డిప్యూటీ ట్రాఫికు సూపరింటెండెంటుగారునుగూడ నచటనుండిరి. రైల్వేవైనుండి వంతెనవేయుట విధానమును ఛెయిర్మను మానుమంతరావు గారు చాలపట్టుదలతో విన్నవించిరి.

ధర్మనిచారణ.

మనదేశమున, నానాటి కన్నీ వస్తువుల వెల లభికముగుటచే, వీనికారణముల నరసి తెలుపుటకు, శ్రీగవ్వ మెంటువారు, తమ కోశాధికారి ప్రముఖులలో నొకరగు, శ్రీయుత దత్తాగారిని, ఆ 190 సంవత్సరమున నియమించియుండిరి. దేశమున దంతట, నీరివయస్సే, వలయు విచారణచేసి, శ్రీదత్తాగారు గవర్న మెంటువారికి, దమరిపోర్టును ఆ 1913 సంవత్సరమున బంపియుండిరి. ఆరిపోర్టున కార్యములకెక్కలన్నియు ఆ 1914 సంవత్సరము వరకు గవర్న మెంటువారికి జేరనందున, దాని నింతవరకు బ్రచురించక, ఆ రిపోర్టు సారాంశమున, గవర్న మెంటువారివెల రి న తేడి చెప్పి పట్టణపు, గజటులలో బ్రచురించిరి దాని యభిప్రాయమును సంక్రమముగ నిట్లు ప్రచురించుచున్నాడు.

2. శ్రీ దత్తాగారి విచారణ, ముఖ్యముగ నీదిగువ ప్రశ్నల గూర్చి చేయబడినది.

(i) గత 15 సంవత్సరములలో ధరలెంతవరకు పెచ్చినవి? అన్ని వస్తువులకు సముదానముగా పెచ్చినవా? లేక ఆహార పదార్థములకు మాత్రమే పెచ్చినవా? ఈ పెచ్చుధర లన్ని దేశములలో కలిగినవా, లేక తేడాలేవైన నున్నవా?

(ii) ఇతర దేశ వ్యాపారసంబంధములచే నెంతవర కి ధాలు పెచ్చినవి? స్వదేశపువస్తువులచే నెటుల పెచ్చినవి?

(iii) ఈ ధరచురుకు యెప్పటికి నిలువనే యుండునా? లేక మారునా?

(iv) ఈ మత్స్యకృషి వన దేశమునకు, నందలిపలు తెగల వారికిని, కలుగు లాభనష్టములే?

3. శ్రీదత్తాగారి విచారణలన మొత్తముమీద, నన్ని వస్తువుల, కంటిటన, ఆ 1890 సంవత్సరము మొదలు ఆ 1912 సంవత్సరమువరకు ధరలు క్రమముగ పెరిగినటుల తేలినది. దీనికి కారణములు కొన్ని, మనదేశములో సంబంధించినవియు, మరికొన్ని అన్యదేశములలో సంబంధించినవియుఁ దెలిపియుండిరి. జనాభివృద్ధియు, దానితో సమముగ, నాహారపదార్థము లభివృద్ధి కాకుండుటయు, దేశమందును, దేశాంతరములందును, రాకపోకల కార్యములకు వ్యతిరేకముగా, నన్ని సరకులకు నెగు మతికప్పులు తగ్గిపోవుటయు, కొనుగోలు ఎక్కువగుటయు మొదటి కరణములు ముఖ్యకారణములయినట్లు దెలియవచ్చుచున్నది. బంగారు విశేషముగ దిగుమతియగుటయు, పరపతివృద్ధియు, యధ్యములచే ద్రవ్యనాశనము గలుగుటయు, నాకాదళముల నిర్మాణముచే ధన వ్యయ మగుటయు రెండవ తరగతి కారణములు చెప్పిరి. ఈ ధరలు స్థిరముగా పెచ్చియుండునటుల ననమానించబడినది ఇట్టి పెచ్చి దేశముననే గాక యితరదేశములందు గలిగియున్నటుల వివరించబడినది. ఇందువలన మొత్తముమీద దేశమునకు తేమలాభములు గలిగినవనియు, కష్టముగాని నష్టముగాని లేదనియు దెలియుచున్నది. క్రమక్రమముగ వ్యవసాయాభివృద్ధి గలుగుటచే బీదలైతులెల్లరును భాగ్యవంతులైరనియు కూలివాండ్రు జీవనము పెచ్చి దబ్బుకలిగినదనియు భూవనవికలవారు రయితులు వర్తకులు మొదలగువారు ధనికులై మనఃపటికంఠే మృష్టాస్థులు భుజించుచు, విలువల క్రమం దరించుచు చక్కని నివాసములను భించుచున్నారనియు స్పష్టపరచబడినది. కాని, నియమితముగ, జీతము యాధారముగాగల, ఉద్యోగగణులను, నాకరులను, వారివారును, మాత్ర మాయత్యక్తులైతల్ల కొంచెము కష్టముల పాలగుచున్నటుల నివేదించబడినది.

4. శ్రీగవర్న మెంటువారు, శ్రీదత్తాగారి వైయభిప్రాయములలో మొత్తముమీద నేర్పించుచు ఆహారపుద్రవ్యములు మొదలగు వానివంటలు జనాభివృద్ధికి సరిపడనటుల పెచ్చుచునే యున్నవనియు జీతములే జీవనముగాగల వారి కీమధ్య జీతము లభివృద్ధి తేముట కనేకములగు నేర్పులులు జేయబడినవనియు ధరలు ఇటులనే నిలవబడియుండునది లేక మారునది చెప్పటంతయులభినాభ్యుతైన విషయముగాదనియు, ధరలు పెచ్చుట మొత్తమున దేశమునకు భిగ్గుచే గలిగించినదనియు నిర్దేశించిరి.

కోర్కెవ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు

[న్యాయమూర్తులు: ఎములింగు, తయ్యాజ్జి గారు.]

ఎస్టేటు విషయము.

ముఖాసాపద్ధతికింద నూపిడు వెనుకటి జమీందారు గారు ఒక బ్రాహ్మణునికిచ్చిన గ్రామము ఎస్టేటులొందు ఆర్జుప్రకారము ఎస్టేటు అగునా యనువిషయమై యొకదావా వచ్చి కృష్ణాజిల్లాకోర్టునుండి హైకోర్టుకు అప్పిలు చేయ

బడిను. ముఖాసాపద్ధతికింద సంవత్సరములకు ధూర్వము జోడియంతయుని నిర్ణయింపబడి, యాగ్రాము మాబ్రాహ్మణులకియ్యబడిను. కాని, పర్యంతంబు నెటిల్పంబు జరిగినప్పుడు దీని ఆదాయము జమీందారి ఎస్టేటు ఆదాయములో కలిపి జేయబడిను. జమీందారు ఆగ్రాముమును హక్కులన్నింటి తోడ, ఇచ్చియుండుటచేత, జమీందారి ఎస్టేటు లెక్కలలో పిమ్మట చేర్చబడినను అది ఎస్టేటు కానేరదని ఆస్పెలంబు పక్షమున వాదించబడిను. కాని, న్యాయమూర్తులు విషయ ముల నాలించి ఆగ్రాముముయొక్క ఆదాయము, పర్యంతంబు నెటిల్పంబుకాలమున, జమీందారి ఎస్టేటులెక్కలలో చేర్చబడినయెడల, అది, ఎస్టేటులొందు ఆర్జుకింద ఎస్టేటు అగుచున్నదని యభిప్రాయ మొసగి, అట్టి వ్యాజ్యములను విచారించుటకు సివిల్ కోర్టుకు అధికారములేదని తెలిపి, న్నెయింతులను రెవిన్యూకోర్టుకు పంపుట తుర్తరపుచేసిరి. మఱియును, ఆస్పెలంబు ఎరుటికత్తీవారికి ఖర్చునుచెల్లించ వలయుననియు సుత్తర వొసగిరి.

[న్యాయమూర్తి: కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు] సమష్టికుటుంబ వ్యాపారము.

ఎస్. మత్తుకృష్ణయ్యగారు, ఆరిపోర్టుల లైదుగారు కలిపి సమష్టి కుమారానులోను, రంగూనులోను చేయుచుండు వ్యాపారమునకుగాను రావుజూద్యుల ఎస్. ఆర్. ఎం. ఎం. ఎ. అణ్ణామలకెట్టిగారు ఆస్పనిచ్చి, అసంబంధమున ఆయనకు వారి వద్దనుండి రావలసిన 11000 రూపాయలను వసూలుచేసికొనుటకై దావా తెచ్చిరి. తాముప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ వ్యాపారము చేయుచున్నామనియు, తమకు పిత్రార్జిత మేమియు లేదనియు, తమలో నొకరికొకరు వ్యాపారవిషయమున నేమియు సహాయముచేసి కొనలేదనియు, కనుక ప్రస్తావన ఋణము సమష్టిఋణముగ తమరిని బాధింపబడనియు, నిత్యాది విషయములను విన్నవించుచు ప్రతివాదము వాదించిరి. కాని, వారికి పిత్రార్జిత ముండెననియు, వారివ్యాపారము సమష్టి వ్యాపార మనియు కొన్ని దాఖలాలవలన నేర్పడినందున, న్యాయమూర్తిగారు వారి కనకులముగ డిక్రీ యొసగిరి.

పోలీసు కోర్టులు

ఎగ్జూరు.

ఈనెల 2 ది నాడు తిరువల్లి క్లౌజి నాగప్పయ్యగారు పీఠిలో ఆదుకొనుచుండిన యొకడిడ్డ (సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నాతని మనుమరాలి) మెడలోనుండి న బంగారు సరదును ఒకడు దొంగిలించెను. వీడిజి.ఆ.కె విమపర్యాయములు శిక్షనంది యున్నాడు. ఇప్పుడు వైసేమునకు చార్జి చేయబడగా, మేజిస్ట్రేటుగారు వానిని హైకోర్టు సెషన్లకు కమిట్ చేసిరి.

ఎలక్ట్రిక్ తియేటరులో గలభా జరిగించినందులకుని చార్జికాబడిన పెద్దమెట్టువర్తకు దొకడు, మెడికలువిద్యార్థి యొకడు పీఠిద్దరి కేసును తొలగిత ఆనొరె మేజిస్ట్రేటులు విచారించి, పిమ్మట ఎగ్జూరుచినమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టుకు తెచ్చిరి గదా? ఆనొరెమేజిస్ట్రేటు రిమార్కులననుసరించి యీకేసును విచారించుటకు తనకధికారములేదని మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దా యాలను వదలి వెట్టిరి.

అంగీలుకుటుటకుని కల్యాణిఆస్పత్రి నర్సులొనుగారు తనచేతికిచ్చిన గుడ్డకు ముగ్గులు పెండ్లించి మోసముచేసి నందులకై చార్జికాబడిన రుక్మాదీరావు అనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు 9 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఫోర్టు నెంటు జారి గెట్టెటు.

1914 డిశంబరు 8

స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు

పిళుపాటి. వెంకటరంగయ్యగారు గుంటూరు జిల్లా, ఒంగోలునకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగ నేమింపబడిరి.

సానిక, మునిసిపలు విషయములు.

రావుసాహెబు టి. నారాయణస్వామినాయకుగారు నెల్లూరు మునిసిపలుకోట్ నెలరుగను, రాయపరెడ్డి జమీదారు స్వామినాయకుగారు రాజమండ్రిమునిసిపలు చేర్యేకగాను, నేమింపబడిరి. విశాఖపట్టణం మునిసిపలుకోట్ నెలమెంబరుల గరిష్ఠసంఖ్య 21కిని, ఆకోట్ నెలమ కెన్న కొనబడవలసిన మెంబరులసంఖ్య 16కిని పెచ్చింపబడిను.

హైకోర్టునకి. సి. రామచంద్ర రావుగారు కడప తాలూకాబోర్డునకును, ఇ. హెచ్. డిక్రూజ్ గారు కాకినాడ మునిసిపాలిటీకిని, సహ్యదుబాఫర్ సాహెబుకీర్తీబహద్దరుగారు నెల్లూరుజిల్లా ఆర్థ్యకూగతాలూకాబోర్డునకును, పి. వెంకట్రామనాయకుగారు గూడూరుతాలూకా బోర్డునకును, పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు కావేతాలూకా బోర్డునకును, చక్రపతిసుల్లి కార్తనరావుపంతులుగారు విశాఖపట్టణం తాలూకా బోర్డునకును, మెంబరుగ నెన్న కొనబడిరి. డాక్టరు గండిలూకా బో.పి.గారు పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు మెంబరుగ మరలకేమింప బడిరి. వడ్డమాని సీతారామయ్యపంతులుగారు విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డుకు విజయనగరం తాలూకాబోర్డువారిచే నెన్న కొన బడిరి.

పల్లికు వర్క్సు.

గంజాం డివిజన్ తెంపారెరి అప్పర సహాస్థానీలు శ్రీ నివాసఅయ్యంగారికి ఒకగవ్వ పిన నెలరోజుల ప్రివిలేజీవు మరి పదిరోజులకు పొడిగింపబడిను. నూపరిం తెండింగు ఇంజనియరు 1-వ సర్కిలుకు నియమింపబడిన అసిస్టెంటు ఇంజనియరు రిచ్చర్డుకె.గారు కోరాఫుట్ డివిజన్, కోరాఫుట్ సబ్ డివిజన్లకు నియోగింపబడి, అచ్చటి తెంపారెరి నవ ఇంజనియరు ఆదికలాసామిప్పిగారు జేపూడ సబ్ డివిజన్లకు పంపబడిరి. ఇప్పుడు నెలపుమీదనుండు తెంపారెరి అప్పర్ సహాస్థానీలు శ్రీవ.గారు నెలపుముగిసిరాగానే విశాఖపట్టణం 1-వ సర్కిలు ఆఫీసుకు నేమింపబడిరి. బెడవాడ రెండవసర్కిలుకు నేమింపబడిన తెంపారెరిగారు రెండవగ్రేడు ఓనర్స్యరు ఎస్. రఘునాథా చారియరగారు మరల కృష్ణ నెంట్రల్ డివిజన్లకు మార్చబడిరి.

మొదటిగ్రేడు నూపరైజరు కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు కృష్ణపూర్వు డివిజన్లకును, అచ్చటిరెండవగ్రేడు ఓనర్స్యరు కృష్ణమా చారియరగారు గుంటూరుడివిజన్ వినుకొండ సెక్షన్లకును, తెంపారెరి అప్పర్ సహాస్థానీలు ముబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు గుంటూరు డివిజన్ కాలూరు సెక్షన్లకును నేమింపబడిరి.

కర్నూలు డివిజన్ తెంపారెరిబ్యాంకు మొదటిగ్రేడు నూపరైజరు నరసింహ అయ్యగారు బల్లారి 2-వ సర్కిలు నూపరిం తెండింగు ఇంజనీయరు ఆఫీసు డ్రాయింగు సెక్షన్లకును, నూపరైజరు వెంకటరామ అయ్యగారు కర్నూలు డివిజన్ అప్పర్ కనాల్ సబ్ డివిజనుకును, తెంపారెరి అప్పర్ సహాస్థానీలు ఆయ్యాసామి అయ్యగారు టాంకు రెప్పా రేవకొ స్క్రీము డివిజనుకును, నియమింపబడిరి. టాంకు రెప్పా రేవకొ స్క్రీముడివిజన్లకు నూపరైజరు శ్రీనివాసయ్యగారు గారిని నేమించుచు ఈకలకు ప్రకటింపబడిన యుత్తరువు రద్దు చేయబడిను.

మదరాసు హైకోర్టు.

క్రీస్తుము నెలపులకుగాను మదరాసు హైకోర్టు ఈనెల 28 తేది బుధవారము మొదలు 1915-వ సం॥ జనవరి 2 తేది శనివారమువరకు (11 దినములు.) మూసివేయబడును

రాజమండ్రి గవర్న మెంటు హాయ్యరు ఎలిమెంటరీ ట్రయినింగుస్కూలు ఉపాధ్యాయసంఘపు

ప్రథమ వార్షికోత్సవము

1914 సంవత్సరం డిశంబరు 5తేదీ మాపట్టణపు సముజ్జి మహారాజరాజశ్రీ, టి. రాజారామ్ అవర్ ఘోష్ టి. ఎ. టి. ఎల్. గారి ఆధిపత్యముక్రింద నీమహోత్సవము జరుపబడినది. ఈసభసాయంకాల 5 గంటలకు ప్రారంభమాయెను. ఈపుర మందలి సహజనులును విద్యార్థిసంఘమును సభనలంకరించిరి. ప్రథమమున భగవత్ ప్రార్థనతో ప్రారంభమయికార్యద్యుగారు సంఘముయొక్క రిపోర్టుచదివిరి. మహారాజశ్రీ సుబ్బయ్యగారు టి. ఎ. యల్. టి. కళువూదయ భావముగూర్చి చక్కగ సుపర్యసిందిరి ట్రైనింగువిద్యార్థులలోనొకరు శ్రీజ్యోతి చక్రవర్తి యుద్ధారంభమున భారతీయులకు పంపినసందేశమును పఠించిరి. పిదప మాడెలుస్కూల్ లోని రెండవ తరగతి బాలురు నృగమహా రాజు చరిత్రమును నాటకరూపమున ప్రదర్శించిరి. "జానుతాదేశమోగ్రహా" అనుప్రహసనముజేయబడినది. విజయ నగర సంస్థానాధీశ్వరులలో నాయకముడిగ ప్రసిద్ధిగాంచిన కృష్ణదేవరాయల చరిత్రమునుగూర్చి బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీకృష్ణనింహామూగారు మిక్కిలిమనోహరముగ సుపర్యసిందిరి. తరువాతి ఉపాధ్యాయ సంఘమువైక వ్రాయబడిన కొన్ని పద్యములు చదువుడిను. ట్రైనింగు విద్యార్థులుగయోపాఖ్యానములోని పంచమాంకమును ప్రదర్శించివీడవ తాంబూలములు పంచివెట్టిడి, శ్రీవెసిడెంటుగారి ఉపన్యాసముతో రాత్రి 8గంటలకిసభ తృప్తికరముగ ముగింపబడిను.

ఆంధ్రవత్రిక.

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 11వ తేది

శుక్రవారము.

దత్తమండల కళాశాల.

దత్తమండలములయందు దొక కళాశాలను స్థాపించుట నుద్దేశించి ప్రభుత్వమువారు స్థలనిర్ణయమునకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు నందరెరిగిన విషయమే. ఇదివరకు బయటికి వచ్చిన చేళ్ళతో కర్నూలు బళ్ళారి యీరెండు పురముల తారతమ్యములు విచారణలో నుండెను నభిప్రాయముండినది. కాని యిటీవల ప్రభుత్వమువారు ప్రచురపరచియుండు ప్రకటన ననుసరించి కర్నూలు వదలివేరుబడినదియు విచారణ బళ్ళారియాయనంతపురము యను నంతములు యున్నదనియు విశదమయినది. విద్యాశాఖాధికారులు అనంతపురమునే నిర్వచించినట్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయము నెరుగుటకు దత్తమండలము లోని స్థానిక పరిపాలనాసంఘముల వారిని బల్లారి యనంతపురములలో దేనిని మీరు మీరు నిర్వచించుతురని యడిగినట్లును తేలుచున్నది. కర్నూలు జిల్లా బోర్డువారును పట్టణపాలక సంఘమువారును గూడ అనంతపురమునే కోరినట్లును వినుచున్నాము. కళాశాల స్థాపించుటకు తగిన స్థలమేది యాని నిర్ణయించుటలో ననేక విషయము లాలోచింపవలసి యున్నవి. అనాది నుండియు లోకమునం దెల్లయెడలను విద్యాపీఠములు నెలకొనుచు వచ్చినవి. ఆ విద్యాపీఠముల గురించిన వర్ణనలును విమర్శనములును పెక్కులు గలవు. వీనియన్నిటి సారాంశమును నొక్కయభిలాషపైనే ఆధారపడి యున్నవి. విద్యాపీఠమునకు బోవువారు విద్యార్థులు. వీరు సాధారణముగా ననుభవజ్ఞానములేని పసివారు. పరిస్థితిస్వరూపము వీరి నునస్సులపై సులభముగా చిత్రతము కాగలను. వీ రాస్థలముల నుండునప్పుడే వీరి భవిష్యత్తునకు బునాది యేర్పడుచున్నది. అంతేకాక వీరిముఖ్యోద్దేశము విద్యాభ్యాసము. దీనికి నుత్తమరీతి యనధానమవసరము. ఈకారణములను బట్టి సాధారణముగా విద్యాపీఠమెట్టిదిగా నుండవలయుననిన విద్యార్థుల యవధానమునకు భంగము కలిగింపనట్టియు వారిని సదుద్యమాసక్తులుగా చేయగల యట్టియు పరిస్థితుల నొకసూర్యగల ప్రదేశము త్రవము. లోకమున నెచ్చలను తల్లిప్రకృతికంటె తిథ్యముగా పిల్లలమేలుకోరు వారుండరని తలంచి పూర్వకాలమున విద్యాపీఠములు ప్రకృతి సౌందర్యము, శాంతియును నివి మెండుగాగల స్థలయందే నెలకొనుచుండినవి. గురువుల యదాత్తచరిత్రయే నిదర్శనమగుచుండుటచేత విద్యాలయము లెచ్చట స్థాపితమయిన నచ్చటికి లోకపు బదిచెరగుల నుండియు విద్యార్థులు వచ్చుచుండురు. మన విద్యాపీఠములు నశించి, నవద్దీపము, తక్షశిల, వైశాలి, మున్నగు నవియు గ్రీకువిద్యాపీఠ మాథెన్సు, మరియితర పాశ్చాత్య పీఠములును ప్రసిద్ధిజెందుటకు ముఖ్య కారణము వారి యాకర్షకశక్తి యని వేరెచ్చెననవసరమేలేదు. ఇచ్చటికిని వచ్చిన దేశములో విద్యాపీఠములకు స్థానముల నిర్ణయించుట యందు ఆధారము ఉత్తరము యనుచిత్రమా యనుట దాని చుట్టుముట్టుగల ప్రకృతిసౌకల్యములను బట్టియు శాంతి నిచ్చుటకుగల సౌందర్యములను బట్టియునై యున్నది. అయినప్పటి ప్రకృతిసౌకర్యముల మాత్రముచేత నిర్ణయించుట యిక్కాలమునకు సరిపోక.

ఇట్లాలమున కనలేల. పూర్వముకూడ విద్యాపీఠమునకు దగినసామగ్రి జేర్చుటకును విద్యార్థుల రాకపోకలకును వారి జీవనానుకూలములకును తగిన వసూజాలముల నమర్చుటకును వసతులు గలవా లేవా యను విషయమును బాగుగ నాలోచింపబడుచుండెడిది. జీవనపుఖ్యలెక్కువనై మునుపటికంటె పరికరములు హెచ్చుగా గావలసివచ్చు సీకాలమున నీవిషయము ముఖ్యముగ విమర్శింపదగియున్నదనుటకు సంశయింపబలిలేదు. ఇంతమాత్రపు నూర్పుతో పూర్వపు విద్యాపీఠముల కన్వయించుచుండిన పరిస్థితు లిప్పటివిద్యాలయములకును నన్వయింప దగియున్నవి. కావున నిప్పుడు నెలకొల్పినది దత్తమండలము లంతటికిని నుపయోగపడదుండు విద్యాలయముగాన ప్రభుత్వమువారు ఇకను నెంతో గాఢముగా నాలోచింపవలసియుండును. విద్యా శాఖాధికారులు బల్లారి లోనివేసియుండుట సంతోషకరమే యగును. చారిత్రకముగా బళ్ళారి ప్రసిద్ధి నందినది నిజమేయగును. ఇదివరకొకకళాశాల అచట నుండినదియు నిజమే. ఆ కళాశాల విజయముకాలేదనుటయు లోక మెరుంగును. అందుకు కారణములు మరియితరము లున్నననుటకు నెడముండ వచ్చును గాని బల్లారి చారిత్రకముగా నెంత సుప్రసిద్ధమయినను పెద్ద విద్యాపీఠ మగుటకు మాత్ర మచ్చట వీలులేదు. ప్రకృతిసౌందర్యమునున్న శాంతియందమా సమకూరదు. ఆరోగ్యమందమా యెప్పుడును స్థైర్య భయమే. విద్యార్థులందమా వారిని భ్రమింపజేయు నాగరక దురభ్యాసములకు సాధారణముగా లోబడవలసి వచ్చువారలే. పురము నిండుపురము. దానిముదిమి సంప్రాప్తమయినది. కానదాని నెట్టెవదలుటే శ్రేయస్కరము. ఈ సందర్భములలో అనంత పురమునకు విద్యా శాఖాధికారులు తమసమృత్తి నిచ్చియుండుటకు వారిని కొనియాడదగి యున్నది. కాని ఆపురియు స్థైర్యభయమునకు దూరముగాను. ఆపురి విశాలమగు స్థానమున నున్నదనుటయు నిప్పుడప్పుడు ప్రవృద్ధియగు చున్నదనుటయు నిజమే యైనను ప్రకృతిసౌందర్యము విశేషము కలది కాదు. పరిత చిన్నదగుటచేతను, ఇంకను బల్లారి యందువలె పరిత నాగరక చిహ్నములు కనుపట్టుకుండుట చేతను విద్యార్థుల శాంతికిని అవధానమునకును ననుకూలము. బల్లారి యనంతపురముల రెంటికిని దత్తమండల వాసులలో ననేక భాగముల వారు గుంతకల్లు మూలముగా పోవలసియుండురు. అక్కడినుండి రెండు పురములకును దూరము రమారమిని ఒక్కటే యని చెప్పవచ్చును. అనంత పురము నైల్వేపై నుండుట చేతను బెంగుళూరు నకు సమీపమగుటచేతను రాకపోకలకు గాని సానుగ్రి యొదవించు కొనుటకు గాని కష్టములుండబోవు. ప్రభుత్వమువారు మరియొక తావు నాలోచింప దలంపలేదేని బల్లారికంటె అనంత పురమే దత్తమండల కళాశాలకు తగినదని చెప్పి తీరవలసియున్నది.

ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘము పట్ల రావుబహదరు మానసియులు బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారికి విశేషమైన యభిమానముగలదు. విద్యార్థుల సౌకర్యమునకై వారు సకలవిధములను ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురియందు దత్తమండలముల నివాసులైన విద్యార్థులనేకులు గలరు. వారి సౌకర్యమునకై యొక వసతిగృహము నేర్పాటుజేయ వలయునని ఉత్తర సర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘ నిర్వాహకులకు చిరకాలమునుండి యను సంకల్పముగలదు. కాని ద్రవ్యలోపము

వలనను వసతిగృహమున కనుకూలమైన యిల్లు దొరకనందునను ఇంతవర కాసంకల్పము సిద్ధించలేదు. ఆసంకల్ప సిద్ధికై శర్మగారు మూడువందల రూప్యములనిచ్చిరి. పూనమ్మికోడు నందు నెలకు రూ 150 అద్దెనిచ్చి 7 వ తేదిని నెకయిల్లు తీసికొనబడినది. ఇప్పుడా వసతిగృహమునందు ఆగ్గురు విద్యార్థులు చేరియున్నారు ముప్పదిమంది విద్యార్థులు సౌఖ్యముగ నుండుటకు దగినవీలు గలదు. చాలినంతనంది విద్యార్థులు చేరకపోయిన వసతి గృహము చక్కగా నెరవేరదుగాన నుత్తర మండలముల విద్యార్థు లభిమానమును వహించి వసతి గృహమునందు జేర దానిని బాగుగ నిర్వహించుట శ్రేయస్కరము

నేటివార్తలలో ముఖ్యవార్త జర్మనుల యుద్ధనావలను మూటిని దక్షిణ ఆమెరికా దక్షిణాగ్రమునకు దూర్చునందు ఘల్లంతు దీవులవద్ద బ్రిటిషు నావికాబలములు ముంచిన వననదియే. ఈవార్త మనము ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. ఎక్స్కో మురిగినప్పు డీవైపురక్తము బాగుపడునను నాశచే ప్రజలెంత సంతృప్తిపందో అంత సంతృప్తియు నురలనంద తగియున్నది. ఏలయన విప్పటి మూడునావలనాశముతో కొంచెమించుమించు సౌఫూర్ముగా యుద్ధకల పూర్వసముద్రబాము నశించినది. జపాను కయాచో తీసికొనిన పిదప జపాను నావికాదళము తమ్మేమిచేయునో యను భీతిచే తూర్పుసముద్రములోనుండి జర్మను యుద్ధనావ లొక్కచోట చేరుటయు ఆ చేరుటతో దక్షిణమెరికా పడమటితీరభూమి కనతిదూరమున ప్రాతపడిన బ్రిటిషుయుద్ధనావలతో పెక్కి ముంచుటయు మా చదువరులెరుంగుదురుగా! ఆ కూటమును విచ్చిన్నముచేయుటకే బ్రిటిషునావికాదళము అప్పటినుండి ప్రయత్నించుచున్నదనుట నేటికి విశదమయినది. జర్మను యుద్ధ నావల యిదు పోరవలసిన వైసవి. వానిలో మూడుసముద్రగర్భమున కనువబడినవి. రెండు తప్పించుకొని పోయినవి కాని బ్రిటిషుబలము వానిని వెన్నంటి యుండుట తెలియవచ్చుచున్నది. అవియు నచిరకాలములో సంతము కాగలవనుటకు సందేహములేదు.

మాస్థానికవార్తలలో నిన్నటిదినము న్యాయ కళాశాలలో నెకచిన్న ఘర్షణ జరుగుట ప్రకటించితిమి. ఆ కళాశాలాధ్యక్షు లావిషయమును నుత్తమ రీతిని తీర్చియుండుట సంతృప్తికరము. తా మొకవేళ కోపముచే సకారణముగనే కొంత కఠినముగా మూట్టడినను దానినే నిలువబెట్టు కొనవలయునని తమ పదవిని నాధారము చేసికొని విద్యార్థులకు నిక్కట్ల కలిగించకండ తామే సాత్త్వికముగా వారిని సమాధానపరచి తమ కట్టికోపమును కలిగించు పనులకు విద్యార్థులు పోకుండుట మంచిదని బుద్ధిగరవుట యందరధ్యక్షులకును సాధ్యముకాని పని. న్యాయశాస్త్ర కళాశాల విద్యార్థులును వినే చనగల యశావనులు గాన తమ యధ్యక్షుడు చూపిన నమ్రతను తాముకూడ నేర్చుకొని ఈచిన్న కలత తమకును తమ యధ్యక్షునకును మైత్రిని పెంచుటకు సంభవించినదని యెరింగి ప్రవర్తించి తమకును నాతనికిని కీర్తిదెచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నాము.

మధ్యరంగపు వార్తలలో మిక్కిలి ముఖ్యమయిన దేమియులేదు. ఎప్రినునకు దక్షిణమునను, ఆరానుగోను, ఆగ్గోనులను పోరాటమగుచున్నది. ఆటుచర్చుపై మిత్రమండలివారి బాంబులుపడినవట! తక్కిన ప్రాంతములలో మిత్రమండలివారు కొంతకాలముగా సంపాదించిన యెడములను బలపరచుకొను చున్నారు. సర్వియావారు

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సు-బెల్జియములు.

సాకాయుద్ధము.

జర్మనీవారి యుద్ధకటాక్షంలు రెండు మునిగిపోవుట.

డిసెంబరు 10:—డిసెంబరు 10 తేదీన ఫ్రేంజ్, క్రెక్, టరీగా రీక్షించిన వాస్తవ ఘటనలపై పరిశీలన జరిగింది. డిసెంబరు 8 తేదీన ఫాక్లాండు దళాలపై మారకహారము; నీసా; నెక్టర్, లీప్స్, డ్రైవ్ అనబడే జర్మనీవారి యుద్ధపుటాక్షంల వైదొలగిపోయినట్లు స్పష్టమైంది. యాధికారమున నన్ను యొక్క ప్రజాపాలనా కార్యము పడెనని సాకాశంపై ముహూర్త ప్రకటించిరి. జర్మన్ ఆర్మీలో గాఢభయము మారకహారముపై నెలకొనినది. లీప్స్ ఆనవాని మునిగిపోయెను. మిగతరెండును పోయెను. అవి లెవలూరుచున్నవి. ముఖ్యము కర్మిగాగలిగెను. (ఫాక్లాండు దళము దక్షిణాన మెరుకైన దక్షిణాన నున్నవి.)

మారకహారముగూడ మునిగిపోవుట.

లండను డిసెంబరు 9:—ఆర్మీలో స్పష్టమైన యధికారమునన్ను బ్రిటీషు వారి సాకాశంపై ముక్తి కలిగి మారకహారము నీసా లీప్స్ అను జర్మనీవారి యుద్ధపుటాక్షంల పాక్లాండు దళాలపై ముక్తి కలిగెను. బ్రిటీషువారికి కచ్చితమైన వివరాలు లభించినవి. ఈయుద్ధము డిసెంబరు 8 తేదీన ప్రారంభమయి 8 గంటలకు జరిగెను. నెక్టర్, డ్రైవ్ అనబడిన పోయెను. అవి వెంటదొంగిలించుచున్నవి. రెండు బాధ్యతలను పట్టుకొనబడినవి. లీప్స్, నీసాలలోని హత కేసులు కొందరుగాపాడబడి రెని వార్తాప్రకటన సంఘము వారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీవాసకొకనికి మరణదండన విధించుట.

లండను డిసెంబరు 10 :—చాలకాలమునుండి ఇంగ్లాండు పౌరుడుగా నగిరింపబడిన ఆహర్న అనబడిన సుందరియలో జర్మనీవారి కాన్పులుగా నుండెను. ఈతడు యుద్ధము పొందిన తరువాత నైస్యములో జేరదగియున్న జర్మనీవారికి జర్మనీదేశమునకు బోవుటకు సాహాయ్యము జేసెను. ఈరాజప్రవాసమునై తాతకి మరణదండన విధించిరి.

విక్టోరియాక్రాను బహుమతి జేయుట

లండను డిసెంబరు 10:—లాన్సు కోర్పొల్ డాబ్బు నకు విక్టోరియాక్రాను బహుమతి జేసిరి. వీరు సెప్టెంబరు 28 తేదీన బయలుదేరిన గాయముల తీసివేయుచు వారిని రెండు పర్యాయము లాశ్రయమున జేర్చిరి. ఇంగ్లాండువలన వైర్యమునకు వీరి కీర్తిహాసము జేయబడెను.

సోల్దేక్ ప్రభువుగారు.

యుద్ధవిషయము ప్రసంగించుట.

లండను డిసెంబరు 10:—లండనులో ప్రసంగించుచు హాల్డే ప్రభువు గారు మనము మహావ్యూహకొంత ప్రాచీన వారి వైర్యములో గూడి పోరుచున్నాము. అంతిముచూచువరకు పోరుదుమని నొక్కినక్కాజించిరి.

ఆగస్టు యుద్ధము.

అంబ్రెయూమిద బాంబులు వేయుట.

లండను డిసెంబరు 10:—మెట్రోపొలిటన్ పడవలో కట్టబడినవం తెలుపై నొక వైమానికుడు బాంబులు వేసెను. మరియొక వైమానికుడు అంబ్రెయూమిదను కొన్ని కాలములను వేసెను. ఆకాశములలో మెట్రోపొలిటన్ డిసెంబరు 12 తేదీకి రానున్న రియండ్డెను. ఈ వైమానికునిపై తుపాకులు బాంబులు వేయబడెను గాని యీతడు విమానము గిరివాలు గానుజులించుకొనివెళ్లెను.

బాగుగా విషయము లందుచున్నట్లును వేనవేలు క్షుద్రల గురువునట్లును తెలుపుచున్నారు. పోలండులో స్యానారును జర్మనువారును తలపడుచునే యున్నారు.

మరియు చోట నొక యూరప్రుని చే వ్రాయబడిన పోలండువారి క్షుద్రలు గురించిన యుద్ధము ప్రచురించెడిది. మాచుచున్నట్లు తమయధిపత్యములను తెలుపుచు గాక

పరానుదేశపు రాజధాని

డింగి ప్యాక్షనుకు మార్పుట

లండను డిసెంబరు 10:—బోర్నో ప్యాక్షను:— ముఖ్యమంత్రి ప్యాక్షను నగరమునకు బయలుదేరినను తక్కిన మంత్రులు రేవులలోనే ఉండిరి. రాజనీతిజ్ఞులు వీరితో బయలుదేరుదురు.

విక్టోరియాక్రాను బహుమతి సమయము.

లండను డిసెంబరు 9:—1 వ కంబరున ఈయులాన్సు రెడమెంటు 1 వ పటాలములో పటాలము యజమానియను నర్జర్లను కేక్స్ ను కమాండరునుగూడ యుద్ధములో చనిపోయిన నన్ను ద్రుమ్యురులెంటు అను నతడు వైస్రాయిధిపత్యమును పుచ్చుకొని మిక్కిలి సహాయముతో స్థానమును నిలువబెట్టగలిగెను. ఇదిగతకాలపు పూర్వము రెండవదళముగూడ నీతడిట్లు పరాక్రమమును చూపియున్నాడు గాన నితనికి విక్టోరియాక్రానులీడ మొనగబడినది. మరియొక కిక్కిరించుచున్నాడు 2 వ పటాలములోని లాన్సుకార్పొల్ డాబ్బును నతనికికూడ నీతిరుదమియ్యబడినది. మరొకరుచదిమందికూడ డి.యస్. జి. గౌరవపత్రము లియ్యబడినవి.

పరాను అధికారుల ప్రకటన.

లండను డిసెంబరు 9:—పారిసు లిన్ ఖేదలు సమద్రమునకును ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఆరానుప్రాంతముల దెలుపుట కేమియులేదు. ఇటీవల మనము స్వాధీనపరచుకొనిన స్థానములన్నిటి బలపరచితిమి. ఎయిజిల్లాలో ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఇందు మనకే లాభము కలిగెను.

ఆర్గోనునందు మనకు లాభము కలిగెను. మనఫిరంగుల మూలమునను కాల్యంతుల మూలమునను జర్మనీవారి కందకములలో ననేకములను స్వాధీనముజేసికొంటిమి. మనము సేనాముఖమునందలిటను ముందునకు బోతిమి. ఒకచోట మాత్రము శత్రువులు మనకందకములందు మందుగనలబెట్టిరి. మ్యూస్ నదీ ప్రాంత పర్యవేక్షణములందు మన ఫిరంగులు జయము నొందినవి. ఇక్కడగూడ శత్రువుల కందకముల ననేకముల స్వాధీనపరచుకొంటిమి. ప్రతిచోటునను మనము ముందునకు బోతిమి.

లీప్స్ ఆను వనమునందును మనము ముందునకు బోతిమి. వానెనునందు శత్రువులు మనపైబడిరి కాని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఇటీవల మనకు స్వాధీనమైన స్థానములపై బడుటకు శత్రువులు తీవ్రముగ బ్రయత్నింపలేదు.

ప్యాక్షనునగరము డిసెంబరు 10:—నేడు సాయంకాల మిట్లు ప్రకటించబడినది:— పార్వీల్ ను ముద్దను సేనాముఖము వైపున మారినలు ముందుకు పోవుచున్నవి. త్రాసి-లే-వాలను జర్మనులు మట్టడించిరి కాని వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. ఇంతకుమించి తెలుపవలసిన సంగతులు లేవు.

లండను డిసెంబరు 10:—పారిసులో టెల్లు ప్రకటించబడినది. బెల్జియములోను ఆరానులోను నెమ్మదిగా నున్నది. ఆచట శత్రువులు మరల యుద్ధమునకు బూనుకొనలేదు. బోర్నో ఆండెక్స్ జిల్లాలో 200 మొదలు 600 మూటల వరకును గూడ మేము ముందునకు పోగలిగితిమి. మేము జయించిన స్థానములను నిలుపుకొన గలుగుటయేగాక ఆచట వైర్యములను గూడ చేర్చుచున్నాము. ఎయిసులో మార్చేమియునులేదు. సాంబెయనులో నిగవరకు మేము శత్రువుల ఫిరంగి దళమును మించగలిగితిమి. వారు నేడు మరల ఫిరంగుల పోరును తీవ్రముగ నారంభించిరి గాని మరల నోడిపోయిరి. మన వద్ద ఫిరంగులు వారి ఫిరంగుల నణచివేసినవి. రీయియన్ వద్ద చాల కందకములలోనుండి జర్మనులను మన ఫిరంగులు తిరిమివేసినవి మన పరాక్రమముగూడ తుపాకులను కాల్యవారిని తిరిమిరి. పోగొట్టుకొనిన కందకములను మరల స్వాధీనము చేసికొనటకు పిచ్చునకద్ద జర్మనులు రెండుసారులు మనపై బడిరిగాని తిరిమివేయబడిరి. ఆర్గోనునందుకూడ గూడ మేము ముందునకు పోగలిగితిమి. మరికొన్ని కందకములనుగూడ నాక్రమించుకొని శత్రువుల నానుసారులు పూర్తిగా కలిమివేసితిమి. ఆక్రమించుకొనిన స్థలములందు వైర్యములను బలపరచితిమి. మ్యూజికో డెల్ వద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము లిగినవి శత్రుఫిరంగి దళములు తీవ్రముగ పంచినను మార్చేమియునుకూడ మేము నడిచి. బోర్నోను లీప్స్ వద్ద కొన్ని కందకములు మన స్వాధీనమైవు. ఇక్కడ రంగములలో మనము ముందునకు

అంగ్లవైర్య సప్తములు

చనిపోయినవారు

లండను డిసెంబరు 9:—కర్నెను. ఏ. యల్. ప్రిన్స్. గాయములు తగిలినవారు రెండవదళ నెంటు. మార్నె, కెప్టెను. డబ్ల్యూ. ఎం. థాంసన్. కెప్టెను. సి. హేమిల్టన్. రెండవదళ నెంటు డబ్ల్యూ. బ్రెర్.

నిగిరియాలో గాయములతగిలినవారు.

లెప్టినెంటు లక్ష్మీపుర

ఖయిదీగా పట్టుకొనబడినవారు.

లెప్టినెంటు. కర్నెలు. ఏ. ఏబర్క్రొఫ్ట్. కెప్టెను యల్. బాక్స్, లెప్టినెంటు కర్నెలు యల్. సి. బాక్స్, లెప్టినెంటు. లీ. వాంటీ, లెప్టినెంటు. ఆర్. బోయస్, రెండవదళ నెంటు. ఆర్. ఐ. బెల్, కెప్టెను. ఆర్. ఏ. బోగర్, కెప్టెను బ్రోడెరీపు, కెప్టెను. సి. ఎడ్మండ్స్, కెప్టెను. ఎఫ్. గాలెండు, కెప్టెను. ఇ. మిడ్లెన్, లెప్టినెంటు హానరబిలు. ఏ. ప్రేజరు రెండవదళ నెంటు. ఐ. బి. హేమిల్టన్, కెప్టెను. ఆర్. గ్రే, హానరబిలు ఆర్. కెన్సెలు, రెండవదళ నెంటు సి.వి. గ్రాతు, కెప్టెను. జె. మాంటుగొమరి, రెండవదళ నెంటు జె.బి. ఓక్స్. ఏ. రీపు, మేజరు. సి. లూగుడు, కెప్టెను. జి. పి. వైమరు, రెండవదళ నెంటు వైరాంటు కాసిల్ గాను.

గాయములమీది పోగి యుద్ధమునకు వచ్చినవారు.

రెండవదళ నెంటు లిటులబోయి.

ఖయిదీగా పట్టుకొనబడిన ప్రకటించబడినను నిర్ధారణకానవారు లెప్టినెంటు సి. యల్. కాంటెలు

చనిపోయినవారు.

లండను డిసెంబరు 10 లెప్టినెంటు ఎ. ఆర్. లవుబాండు రెండవదళ నెంటు హెచ్. ఐ. గ్రబ్బు.

గాయములవలన చనిపోయినవారు.

లెప్టినెంటు కర్నెలు ఐ. బి. కుక్. కెప్టెను రైజింగు.

వేల్పుప్రిన్సుగారు

ఉద్యోగాభివృద్ధి

లండను డిసెంబరు 10:—వేల్పుప్రిన్సుగారును వాల్కెబర్గ్ రాకొమరుడైన లియోపాల్డు గారును లెప్టినెంటులుగా నియమింపబడిరి.

కర్నల్ మేక్సువీయరు

అలహాబాదు డిసెంబరు 10:—అసాము కమిషనర్ లె. కర్నల్. జె. మేక్సువీయరుగారిని ఇంగ్లాండులోని క్రాత్ వైర్యములో నొకపటాలమునకు నాయకునిగా నియమించిరి.

ఒక ఉద్యోగి

లండను డిసెంబరు 10:—జిల్వాలలో కాలనీల సెక్రటరీగనున్న బయట్టుగారు మార్చాయెద్ద ముఖ్యకార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి. వీరిస్థానమున గిల్ట్స్ కోస్టులో అసిస్టెంటు సెక్రటరీగనున్న రాబర్టుసన్ గారు పనిచేయుదురు.

ఇంకోక యుద్యోగి

లాహోరు డిసెంబరు 10:—ప్రస్తుతము నెలవులోనున్న పంజాబు కమిషనర్ గారిని బాక్ కోల్డు ప్రకృతి ఐ. సి. యన్. గారు ప్రస్తుతము బ్రిటీషు వైర్యములో సెలెక్టెనెంటుగానుండి బోరువురు లాగురులలో ద్విభాషిగానుండిన సివిల్ అండు మిలిటరీ జెల్లునకు జెలియచున్నది.

జనరల్.

మరణము.

లండను డిసెంబరు 10:—కర్నెలు విలియము ప్రితోగారు మృతినొందిన ప్రకటించబడినది.

స్వీడను

సముద్రములో ముగ్గుగనులు

లండను డిసెంబరు:—10 ప్రాదేశము. ఫిక్ లండు తీరమును కాకల మందుగనలను కొట్టికొని స్వీడనుదేశపు సైన్యములు మునిగిపోవుట చాల అశ్చర్యకరముగనున్నది. ఇక్కడ మూడు సైన్యములు గనులకు కొట్టుకొని మునిగిపోయినవి. వీరిమీదనున్న కథాములు చనిపోయిరి వీరిని స్యానారు కెప్టెన్ స్వీడను దేశములు తెలుపుచున్నవి. ఫిక్ లాండును ఆచట జర్మనీవారి యుద్ధపుటాక్షంల తిరుగుచున్నట్లు స్వీడనుకెప్టెనులు కొందరు

రువ్వ-జర్జను.

జర్జనువారు వెనుకకు గొట్టబడుట.

లండను, డిసెంబరు 9:— లాఫ్, లావిట్, స్క్రికాఫ్, లాడ్జి ముఖమునందు, పీక్స్ కు పడమట 16 కి లామిటర్ల దూరమున నుత్తర దక్షిణములుగనున్న సేనాముఖమునందున శత్రువులు మనపై పట్టుదలగోచిరి. కాని జర్జనువారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఆయిన ప్రబల కారణములవలన లాడ్జియండి వెదలిపోతిమి.

క్రాకోవ దక్షిణముననున్న ఆస్త్రియావారికి జర్జను వారు తోడువచ్చి ట్టుగనబడుచున్నది. వారు న్యూసాండ్వెక్కుపై ఎదుట కారంభించిరి.

అన్వేషణతోడియులమున శత్రువులబరిమార్చుట.

లండను డిసెంబరు 10:— వెల్ట్రాగ్రాడు దొరతనము వాట్లు ప్రకటించిరి. మునాప్రాంతములందు రిక తేదీని పోరాట మంతిపట్టువలతో జరుగలేదు విన్ చ్యూలా నదితెలుపలియొద్దన లాఫ్ గోనో సేనా ముఖమునందంతట చీకటి వాధారముతేసి కొని మనవైబడజొచ్చిరి. కాని రువ్వవారు తమ యన్వేషణతోడిని వాట్లపై బరిమి వారిని బరిమార్చిరి. చంద్రోదయము కాగనే శత్రువులు మనవైబడుట మానిరి. లావిట్ లాఫ్ సేనా ముఖమున 9 తేదీని తీవ్రమగుపోరాటము జరిగెను. శత్రువులకు జయము కలుగలేదు. పీక్స్ ప్రాంతమున మార్పులేదు.

క్రాకోవ దక్షిణమున పట్టుకలతో పోరుజరుగుచున్నది. ఇరుపక్షములవారికరిపై నొకరు వదులుచున్నారు. మనసేనా ముఖమున చెడగొట్టుటకు జర్జనువారు ప్రయత్నించుచుగని నిష్ఫలమయ్యెను.

జర్జనుచక్రవర్తిగారి పడకనాలస్యముగ విడుచుట.

లండను డిసెంబరు 9:— జర్జనుచక్రవర్తిగారు నేడింకను పడకవిడువలేదు. కాని సాంగ్రామికవ్యవస్థను వెలుపు రిపోర్టు విరిరి.

జర్జను అధికారుల ప్రకటన.

లండను డిసెంబరు 10:— అంస్ట్రేషము జర్జను అధికారుల ప్రకటించు చున్నారు:— ఉత్తర పోలండులో జర్జనులకు, రువ్వలకు యద్ధము జరుగుచున్నది. మావాకు తూర్పుభాగమున శత్రువులవని భయములేకుండ భాగగ జలపించితిమి. లావిజలో యద్ధము జరుగుచున్నది. దక్షిణ పోలండులో ఆస్త్రియా జర్జను సేనలు, శత్రువుల మీదపడి యద్ధము చేయుటకు తిరిగి ఆరంభించినవి.

రువ్వనులు గొడ్డురవదలిపెట్టుట

వెల్ట్రాగ్రాడు డిసెంబరు 10:— ఇక్కడ యిట్లు ప్రకటించబడినది:— లాడ్జి పట్టణమున వదలిపెట్టి వెళ్లుచున్న శత్రువులను చాలవఱకు కలిగినదని తెలియజేయబడినది. ఇదిసత్యముకాదు. ఇట్టియసత్యమున ప్రకటించినందుననే రువ్వనులు అపహసించుచున్నారు. లాడ్జి పట్టణమున రువ్వనులు 5 వ తేదీ రాత్రి వదలిపెట్టి వెళ్లిరి. రువ్వనులకు ఖాళీచేసిన కందకముల వైపుకు జర్జనువైనికులు వచ్చుటకు భయపడిరి. మీరు 15 గంటల కాలమేమియుచేయక కూర్చుండిరి. ఇదివరకు ఒకసారి కందకములమీద పడినప్పుడు జర్జనులు 10 వేల మంది శైలికులను గోల్పోయిరి. లాడ్జియొద్ద రువ్వనులు తమ సానములను మార్చుకొని నష్టము ఒక మైలుకువైదము వఱకు కలుగలేదు. జర్జను లీ ప్రాంతముల మీద పడగని పుడపడిన వెనుకనే పోషములను మార్చుకొంటిమి. ఇట్లు చేయుటలో మాకేమియు శత్రువులవలన ఒత్తడి కలిగి యుండలేదు.

లాడ్జియద్ధము.

చాలమంది చనిపోవుట.

వార్సా డిసెంబరు 9:— లాడ్జిపట్టుకొనుటకు పూర్వము జరిగిన యద్ధమునగూర్చి యిట్లు వ్రాయబడినది. లాడ్జిపట్టణమున 25-8 సంఖ్యలుగల గార్డు సహాయములు విడదీయబడినవి. రువ్వ ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్న డెర్బియగుండను త్రర రికకు త్రోసికొనిపోవలెనని ఆపటాలములు ప్రయత్నించెను. రువ్వనులు పట్టణముమీద 9 గంటలకాలము ఫిరంగులను కాల్చిరి. జిమ్మట పదాతులు వెక్కు సారులు శత్రువులవైబడిరి 80 వేల జర్జనుల వైపుములో హతశేవుల సంఖ్యవారు మృత్యువున నున్నది. యద్ధిరంగము విశాలముగామిచే శన

రువ్వలో మద్యాదాయము.

వెల్ట్రాగ్రాడు డిసెంబరు 10:— రువ్వలో సెప్టెంబరు అఖ్యారీ పొటలవలన 170, 414 పానాలు వచ్చినవి 1918 వ సంవత్సరపు సెప్టెంబరుతో పోల్చి చూచినయెడల 1,959, 648 పానాలు తగ్గినవి.

జపాను.

కయామాను చీనావానికిచ్చుట.

ప్రాదేశముల కాంతి.

లండను డిసెంబరు 10:— టాకియో. జపానుదేశపు పాల్ మెంటు సభలో నొకరికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు బారిక్ కేలోగారిట్లు పేర్కొనిరి. జపానువారింపిన యంక్వసందేశము నందు కయామాను జపానువారు చీనావారికిచ్చివేయుదురని చెప్పుబడెను. ప్రాదేశములందు కాంతిని స్థాపించుటకుగాను జపానువారట్లుచేసిరి.

హాలండు.

హాలండునకు కాఫీ, తేయాకు, మున్నగు సరకులు ఎగుమతులు.

లండను డిసెంబరు 10:— ఇంగ్లాండునుండి తేయాకును హాలండునకు ఎగుమతి చేయరాదను విషయమునకు కొందరు వ్యతిరేకులుగానున్న సందర్భమున తేయాకు విషయమున ప్రతీకానిభ వచ్చుచు ఇటుల వ్రాయుచున్నాడు. హాలండునుండి 1913 వ సంవత్సరమున 18,28,856 పానాలు టీ జర్జనుకి ఎగుమతిచేయబడియండెను. ఈ సంవత్సరమున, 1,63,28,464 పానాలు ఎగుమతి చేయబడినది. ఇటీవల కొన్ని వారములలో ఇంగ్లాండునుండి హాలండునకు ఎగుమతి చేయబడిన కాఫీ కొలొలసంఖ్య విస్తయమును గలిగించునంత అధికముగా నున్నది.

ఆస్త్రియా.

పట్టణములను స్వాధీనపరచుకొనుట.

లండను డిసెంబరు 10:— ఆస్త్రియావారి ఆరమికోరల రెంటిని సర్వయావారు తరిమి తరిమి కొట్టిరి సర్వయావారు ప్రకటించిరి. 20000 మంది ఖైదీలను 50 ఫిరంగులను మందు గుండు సామానుల నంతయును సర్వయావారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. వాల్జెవో యజిట్టి అనుపట్టణములను సర్వయావారు తిరిగి స్వాధీనపరచుకొనిరి.

లండను డిసెంబరు 9:— మొరావాలోని పడమటి కనుమలందును లిగ్ నది వెలుపలి గట్టునను సర్వయా వారు ముందునకు బోవుచున్నారు. శత్రువుల ఫిరంగులను ఖైదీలను స్వాధీనపరచుకొని రైల్వే పర్వతముల వాక్రమించిరి.

కోస్టోవ్ ప్రాంతములను ఆస్త్రియావారును సర్వయా వారు తారస్థితి.

వక్షిణాఫ్రికా.

దక్షిణాఫ్రికా తిరుగు బాటు.

జనరలు బోధాగారి అభిప్రాయము.

లండను. డిసెంబరు 10:— డ్రిటోరియాలో జనరలు బోధాగారు రూటరున కిట్లెంగిలింపిరి. తిశగుకాటు అడగి పోయినదనియే చెప్పెను. అక్కడక్కడ చిల్లరగుంపు లున్నవి వాని నడచుటకు రక్షక భటులే చాలుడరు. యద్ధ భటులవసరములేదు. ఈ తిరుగుబాటును ప్రారంభ దశలోనే అడగ ద్రొక్కుటకు అధికారులును ప్రజలును దేశభిమాన మతో నొసర్చిన స్వాధీనతాగములవలన వివిధ రైగలవారికివివర కన్నదును కలుగని యన్వేష్యము కలుగుట కవకాశమేర్పడినది. ఈరాజ్యమునకు తటస్థింపనున్న గొప్పయాపద అడగిపోయి రాజ్యానుకూల్య మతిశయించినది. మాకుకలిగిన నష్టములధికమే యగునుగాని మాకుగలిగినట్టియు కలుగనున్నట్టియు సత్ఫలిత ములను బట్టిచూచిన నీనష్టము లధికము గావుగాన రువ్వరా నూయతల నడగించుకొనుటకును దౌడ్డ్యముమరల తలచూప బుండచేయుటకును కఠినోత్తరము దుస్సార్థములను చేయబండుటకును నేనుప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాను. ఇకముందు మేము ఆఫ్రికావైపుభాగముననున్న జర్జనులపై దాడిచేడల వలసియున్నది.

అమెరికా

ఇంగ్లాండులుట-గొప్పనష్టము

నూయార్కు. డిసెంబరు 10:— న్యూజర్సీలోని షెఫ్టు ఆరంజిలో ఎడిసన్ కంపెనీవారి అంగడి పూర్తిగా తగులుబడి ల జోలర్ల నష్టముని తెలియచున్నది.

అమెరికా రాష్ట్రములవారి నొకాపైన్యము

వాషింగ్టన్. డిసెంబరు 10:— అమెరికా నొకాదశ ముఖ నొక్క జలాంతర్గామి. మాత్రమే యద్ధమునకు సిద్ధ ముగానున్నది. తక్కినవి మరాఠులొనున్నవి. గొప్పసాకా దశమేదైన మనపైకి యద్ధమునకువచ్చినచో మన నొకాదశము దానిని గెలుచుటకు తగినదిగా నుండలేదని అట్లాంటిక్ నొకా దశాధికారియగు లేట్ అడ్మిరల్ పైచ్చురుగారు నొకాసంఖ్య ప్రతినిధి సభవారియెదుట నొప్పుకొనిరి.

తురుష్క సానఘ

తురుష్కలు లొంగిపోవుట.

లండను డిసెంబరు 10:— ట్రైగ్రిన్ యూప్రటిసు నదీసంగమమున నున్న కర్నూలోని తురుష్కుల పటాలము బ్రిటీషువారికి లొంగిపోయెను. డెల్టాభూములలో ఫలవంతములైనవి బ్రిటీషువారి స్వాధీనములోనున్నవి.

కుర్దాను స్వాధీనపరచుకొనుట.

లండను డిసెంబరు 10:— వార్తాప్రకటన సంఘమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. వెర్షి యాసింధుకాఖు జోయిన వైన్యమునందు నొకాదశవైనికులును ఆయుధములతోటి స్త్రీయరు నుండెను. ట్రైగ్రినుకు వెలుపలిగట్టున కుర్దా కెమరుగ నదీసంగ మము వద్దమనము శత్రువులపై ఈనెల 5 తేదీ దీని బడితిమి. నది యానలికేశత్రువులను దరిమితిమి. రెండుఫిరంగులను, 70 మంది ఖైదీలను మనము పట్టుకొంటిమి. 7 తేదీని రెండుస్త్రీయర్లు. డెబ్బలు తగిలెను. 8 తేదీని కుర్దా కెమరుగను మనసాను బ్రిటీషువారుపట్టుకొనిరి. మూడు ఫిరంగులును మనకు స్వాధీన మయ్యెను. ట్రైగ్రిన్ నదిని పడవలతోగట్టిన వంతెనమీదుగ దాటి హైందవనైకులు రెండుపటాలములవారు 9 తేదీని కుర్దాను స్వాధీనముచేసికొనిరి.

తురుష్కవైన్య వాయుకుడు, పూర్వము బస్సాగిరర్లు, మనకు లొంగిపోయెను. ఈరోజుటమునందు మనవైనికులు కుర్దా మొదలు సముద్రమువరకున్న ఫలవంతమగు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనిరి.

బస్సావాలీ లొంగిపోవుట.

థిల్లి డిసెంబరు 10:— పూర్వము బస్సాకు వాలీగనున్న నువ్విలే, బస్సాకు త్రరముననున్న కుర్దా యందలి కురుష్కులైన్యములవారుకుడుగ నుండెను. ఈతనిని మరి 42 కురుష్కులైన్యకోద్యోగీయులకు, 960 మంది భటులను 4 ఫిరంగులను మనము లోబరుచుకొంటిమి.

కలకత్తా

యుద్ధసహాయనిధి

సామ్యుఅపహరించి నందునకు విచారణ కలకత్తా డిసెంబరు 10:— యుద్ధసహాయనిధి తాలూకు రమారము 2400 రూపాయలను అపహరించినందునకై విలియముగాడ్ ఫ్రేయనుదొర, బారక్కుర్ము సము దీవిజనులు మేజి స్ట్రీటు జే. సి. డెయ్యండు గారివలన విచారింపబడుచున్నాడు. ముద్దయి కంఠాపారా లోకోఅఫీసులో అకౌంటెంటుగ నున్నాడు. రైలువేయ్యోగులు యుద్ధనిధిక కాఖను యేర్పాటుచేసిరి. కంఠాపారా లో నీ తడు దీని కి కోశాధికారిగను, గౌరవకార్యదర్శిగను నియమింపబడెను. వనూలయినసామ్యును ఇతడు బంగాళావ్యాంతువోపపలేదట. ఈసామ్యు కలకత్తాపంచెములలో పోయినది. ఫిర్యాదుపక్ష మున సాక్ష్యముపుచ్చుకొనబడినది. ముద్దయి తాను నేరము చేసినట్లు బిప్పుకొని కరుణించవలసినదని, కోర్టులో మనవిచేసి కొనెను. కేసులో తీర్పుచెప్పలేదు.

గోధుముల యెగుమతి.

కలకత్తా డిసెంబరు 10:— ఎగుమతి కేవులో హెచ్చుతగ్గు లులేవు. తిరిగి గోధుముల యెగుమతినిగరించుచు, క్రొత్తగ వ్యాపారమును ప్రారంభించుటకు గరించుచు, దొరతనమువారుసంగ తిసందర్శములను తెలియజేయువరకును, ఎగుమతిదారులు విచారిం చుటలేదు. దొరతనమువారు త్వరలోనే సంగ తిసందర్శ ములను తెలియజేయుదుట. ఈలోపుగ పూర్వము పుచ్చుకొని 4 ఆర్డరులకు మాత్రము యెగుమతి చేయబడును.

ఒక సవరణ.

హిందూదేశమునుండి గోధుముల యెగుమతి నిషేధింప బడినదని, రయిటరు వార్తలలో తెలియజేయబడినది. ఇది నిజముకాదు. ఇంకవరకు ఎగుమతి నిషేధింపబడి యుండలేదు. ఉత్తర హిందూస్థానములో గోధుములధర విశేషముగా నుండుటచే ప్రజలకు యిబ్బందిగ నున్నది. ఈసంవత్సరపు పంటలో కొంత సరకయినను యెగుమతి చేయబడు నిషేధింపబడ వచ్చును.

కలకత్తాలోని కూలివాండు.

కలకత్తా డిసెంబరు 10:— పనిపాటలులేక కలకత్తాలో చాలమంది కూలివాండు పడియుండినట్లు తెలుస్తుంది. మామూలుగా జూలైలోకంటే కూలీలు యిప్పుడు చాలదురువలెనని వారు చెబుచున్నను, సహాయమున దరఖాస్తులు చేయువారు క్రమక్రమముగ తగ్గిపోవుచున్న అధికారులచేత బియ్యమును పొందలేదు. ఓడలలో సరకులు చేకూర్చి ముఖ్యముగ సహాయమును కోరుటలేదు. హిందేశపు కూలీలలో దుర్వనశ్శక్తిగలవలెనట్లు నూచనలు కనుచున్నవి. ఎగుమతి ధారాళముగ జరుగుచున్నందున మిదనరకును తీసికొని పోవు కూలీలకు పనికలిగినది. పడవాండు చాలమందికికూడ కూలి దొరకుచున్నది.

దక్షిణహిందూస్తానము.

ఉదకమండలము మునిసిపలు కౌన్సిలు.

ఉదకమండలము డిసెంబరు 10:—కొంతకాలమునయు, నిక్కడి వయద్యులలో వివిధ సర్జను లేనందున అసిస్టెంటు సర్జను, సబు అసిస్టెంటు సర్జను పలనెవ్వరేవయిద్యసహాయము పొందవలసివచ్చినది. నేటివచ్చుము జరిగిన మునిసిపలు సభలో నివేదనము చేర్చినది. ఈ సందర్భములో కర్నూలు గయరుగారివలన ఉపపబడిన ఈ క్రింది తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. —ఉదకలమువంటి ముఖ్యస్థానములో తగినంత వయద్యసహాయ లేకుండుట ఆకమమయియు, ఈ లోపమును సరరించుటకయి సర్జను జరరులు గానికి వ్రాయుటకును సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. తరువాత బహుళా మ్యా కయిద్యుల యొక్క కార్య నిర్వాహకత గురించి సభ్యులు తీవ్రముగ నుపసంహరించిరి. ఆవైద్యులయొక్క శ్రీరంభమును మరలనేర్పించుటకు అధికారులకు వ్రాయవలయునని అభ్యర్థనను కోరుటయేగాక దీనికి పురపాలక సంఘమువారు అధికముగ ధనసహాయమును చూచున్నారాన, అందుకు తగినట్లుగ వైద్యుల సంఘమునందు ప్రాతినిధ్యముండవలసినది కూడ తీర్మానించిరి.

బాంబాయి.

సజ్జియాల్రకులు.

బాంబాయి డిసెంబరు 10:—బాంబాయిలోని ఖద్దామి కాశాసంఘము వాటిని తంజివార్తను పంపుచున్నారు:—అరేబియా స్త్రీముసేవిగము కంపెనీకి టర్నరు మారిసుకంపెనీవారు ఏజెంట్లుగనున్నారు. ఈకంపెనీవారి కోపెటుఅను స్త్రీము 1480 మంది యాత్రికులతో నిన్నయిక్కడకు వచ్చినది. వీరిలో చాలమంది బాంబాయి, బంగళా, సింధులు, పంజాబు హిందూస్థానములనుండి వైద్య సర్జులకులకు కొందరుకలరు. ప్రయాణిముల 11 గురు యాత్రికులు చనిపోయిరి. మహావకముతగిరి రోజులగు వాషమకుచున్నారు. మరీఫ్ సాహెబు గారిని యాత్రికులందరు మెచ్చుకొనుచున్నారు. యాత్రికులు దిగుటతోడనే హజిరెయిల్ అహమ్మదు గారు ఫలాహోరములను పంచివెట్టిరి. చాలమంది కేపు యెక్కువపుచ్చుకొనబడినవని చెప్పకొనిరి. ఇంతసామ్మి చెల్లించుటవలన చాలమంది యెడ్డి సేమియు మిగులకుండపోయినది. జిడ్డాలో 800 నుండి యాత్రికులు కనిపెట్టుకొనియున్నారు. ఇంతవరకు 5870 మంది యాత్రికుండి తిరిగివచ్చిరి.

దొంగలు శిక్షింపబడుట.

పూనా డిసెంబరు 10:—9వందల కుంజారులు పూనా అసిస్టెంటు సెషన్సుజడ్జి ఎం. బి. మిలన్ గారివలన విచారింపబడి శిక్షింపబడిరి. 19 గురు కుంజారులు ఒక గుంపుగకూడి, మూడుసంవత్సరములలో పూనాప్రాంతములకల ఇండ్లలోచూరవారు దొంగతనములనుచేసిరి. కేసుకు సెషన్సుకు కమ్మికి చేసిన, మేజిస్ట్రేటు గారు పదిమందిని శిక్షించి తక్కినవారిని సెషన్సువిచారణకు పంపిరి. పూనానుండి నాసికకు మెయిలుకు తీసికొనివెళ్ళుచుండగా వీరు, బండిలోనున్న చాటపారులకు కొట్టి మెయిలునుమలర దొంగిలించిరి. ఈకేసు మూడువారములు విచారింపబడినది. నూరుగురుపాతులవైగా విచారింపబడిరి. ముద్దయిలు నేరముచేసికట్లు ఖారరులు అభిప్రాయమిచ్చిరి. 1, 5, 7, ముద్దయిలకు ఏడు సంవత్సరములు; 2, 3, 6, 8, 9 ముద్దయిలకు 5 సంవత్సరములు; 4 ముద్దయికి ఒక సంవత్సరమును ఖయదువిధింపబడినది.

ఏమ్యాబె

లాహోరు డిసెంబరు 10:—లాహోరులోని ఏమ్యాబెబ్యాంకు లిక్విడేషనునకు నిశ్చయింపబడినది. ఈకాలములోనిది కోర్టువారి తనిఖీలోనుండును. భాగస్వాములుగంగూలి అందుకంపెనీవారిని లిక్విడేటరులుగ నియమించిరి.

లాహోరు మునిసిపాలిటీ.

లాహోరు డిసెంబరు 10:—ఇక్కడ మునిసిపలుఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. అజపతిరాయిగారు ఇంగ్లండులో నుండుటవలన వారిసంకల్పరము కమ్మిషనరుపదవికి ప్రయత్నించరు. పూర్వముకంటే యిప్పుడీ పదవికి చాలమంది ప్రయత్నించుచున్నారు. కావున స్పర్ధ యెక్కువగ నున్నది.

సబు-ఇన్-స్పెక్టరుని కొట్టుట.

లాహోరు డిసెంబరు 10:—అంతాబాజిలాలోని సబిన్ స్పెక్టరు ఆమారుసింగుగారిని బ్రిఫింగుచావగొట్టెను. బ్రిఫింగు పాటియాలానివాని. ఇటీవల ఆమెరికానుండి వచ్చెను. ఇతడు కమాండమాంతుప్రమర్తమిదశ్శక్తి బట్టిబట్టిలో అల్లరి చేసిప్రకారోయెవారిలో నొకడేమోయని అనుమానముకలిగి, సబిన్ స్పెక్టరు గారు పట్టుకొనుటకు యత్నించగా, దుష్టకతోష్ట చావగొట్టెను. సబిన్ స్పెక్టరు గారికి స్పృతి తప్పిపోయినది. వీరిని వైద్యులకు తీసికొనివచ్చిరి. బ్రిఫింగుగూడ మెడమిద గాయముతో వైద్యులలోనున్నాడు.

డిల్లీ

శ్రీవైసరాయిగారికి ప్లేటు సెక్రటరీగారంపెనవార్తలు.

పడమటి రంగము.

ఢిల్లీ డిసెంబరు 10:—ఢిల్లీసెంబరు 9 తేదీ యిక్రింది వర్తమానములను ప్లేటు సెక్రటరీగారు శ్రీవైసరాయిగారికంపిరి. ఇక్రెమకు దక్షిణమున నెంట్లు ఈలోయిమిద కేళువులు తీరముగపడికాని వెంకకు గొట్టబడి. ఆరోనునండిను తీరముగ పోరాటము జరుగుచున్నది. అన్నానుకొద్దవెక్కిరి నును ఫ్రెంచివారు స్వాధీన పరచుకొనట యెంతయు ప్రాముఖ్యమైన విషయము.

తూర్పురంగము.

తూర్పున సేమియు తేలలేదుకాని రుస్సెవారు లోడ్డికి తూర్పున లోడిన్, పేర్కో, జెస్టాన్ వాడ్డుముఖమున గూడి యున్నట్లు గనబడుచున్నది. రుస్సెవారిసేనల తీర్చివారి వార్తాకు బోవుచును జర్మనీవారు చెప్పుచున్నారు. జర్మనీవారి కెక్కువ నష్టము కలుగుటచే వారు మామైవడ మానుకొనిరని రుస్సెవారు చెప్పుచున్నారు. పడమటి రంగమునుండి జర్మనీవారు 6 ఆరమికోరుల చెప్పించుకొనుటకున జేసితిమని రుస్సెవారు చెప్పుచున్నారు.

సర్వియావై దండయాత్ర

సేనాముఖము నందంతటను ఆఫ్రికాయావారివై నెలుపొందితిమి. కొలదికాలములో నొక గొప్పయోధము కాగలదని సర్వియావారు ప్రకటించిరి.

జాఫాని కళా

పంబుటకు హిందూ

సైన్యసప్తములు.

జిల్లీ, డిసెంబరు 10:—ఫ్రాన్సు బెల్జియము రణరంగము నుండివచ్చిన 26వరుణములపట్టికలో ఈదిగున వ్రాయబడిన సైనికోద్యోగుల పేర్లుగూడ చేర్చబడియున్నవి.

చనిపోయినవారు.

లెఫ్టనెంటు మాక్స్ వలు

గాయములుతగిలినవారు.

లెఫ్టనెంటులు, గ్రానవెలు, పుల్లరు

జింగ్లెయ్యద్దమున సైన్యసప్తములు.

యొద్దములో చనిపోయినవారు.

మెయిటు చివనుసింగు

సిపాయి ఉదయసింగు

గొప్పగాయములు తగిలినవారు.

మేజరులు మన్న కాట్స్

స్వల్పముగ గాయములు తగిలినవారు.

కెప్టను బేయును ను812గురును.

బంగాళా వైద్యసంఘము.

కలకత్తా డిసెంబరు 10:— ఇండియా వైద్యసంఘమున కధ్యక్షులగు డాక్టరు పి.సర్వాధికారిగారికి యిట్లుతంజివార్తవచ్చినది:— ఇండియా వైద్యకాఖలో నూతనముగ లెఫ్టనెంటులుగ నియమింపబడిన వంగదేశపు డాక్టరులను మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఈ క్రొత్తలెఫ్టనెంటులు డిలినండివెల్లిరి. సేను వారి సాగనంపుటకును ఆశీర్వదించుటకును ప్రేమ ను కు వెల్లి తిని. ఇక్కడనుండి పంపబడుచున్న వైద్యులుచూపినచురుకుననుగును, వైదికలక్షణములకును సేనును, శర్దనుజనరలుబాప్తి గారును చాల నాశ్చర్యమునొందితిమి. ఈ వైద్యకాఖాధికారిగూడ వీరినిగురించి చాల అనుకూలముగా వ్రాసివారని సేనువింటిరి.

నూననప్తపు నానా.

రంగూను

మువైలు

మన మెరిగియున్నాము. ఆరీతిని నాంధ్రుల
సంఘాతము వలన బలములుగల తద్యము.
ప్రభుత్వ రాజధాని నగరమునందు ప్రాముఖ్యత లేనపు
ప్రదేశములందు ప్రాముఖ్యత గలగుట కష్టతరము.
ప్రభుత్వముందు "వంతెన" అని సంకేతముచేసిన లేఖకుడు
నించిన లాభమును బొందుట కిట్టిసంఘ మవసరమని నాకు
యెన్నుది. చెన్నపురియందలి తెలుగువారు చేరి యొక
సముదాయమును స్థాపించిన నది యాంధ్రుల సంఘబలమునకును
స్థితికిని ప్రాముఖ్యతకును ననుకూలపడునని నానమ్మకము.
ప్రభుత్వమున లీసంకల్పసిద్ధికి గల లాభనష్టములను బ్రతికా
మున విమర్శించి కార్యసాధనమునకయి పాటుపడెదరని
యెన్నును.

ఒక ఆంధ్రుడు.

మరణ విచారణ:—మెరైన్ పోలీస్ ఇన్ స్పె
క్టర్ గారు మొన్న సాయంకాలము "ఉమేతా" స్త్రీ వరు
ని చేయించుచుండిన 35 ఏండ్ల వయసుగల నూర్మహమ్మద్
మును గూర్చి విచారణ చేసి యీ క్రింది తీర్మానమును
చేసిరి:— "ఇపుడు చూపబడిన క్లికట్టు ముక్కతో
యగమునవాడు కొట్టుట వలన సమర్థములూ పడిపో
డిమరణ ముత్తలస్థమై ముందవలెను. కొట్టుటవలననే
ని చనిపోయెను. ఈసంకల్పమున ప్రధానోద్ద్యోగియు
సాద్యోగియు 21 మంది కళాసులును పోలీసువారిచే

విచారింపబడిరి. ఈవకు తుటిలింగము, గోపాలు, చుధుర—
అను ముగ్గురు కూలీల రె స్ట్రీ చేయబడిరి. వారి యిందన
శిక్షాస్ఫూర్తి 302, 304 సెక్షనుల ప్రకారము బాధితులను
సీనియర్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుటవారిపై దోషానోపణము
చేయబడెను.

మాంసవృద్ధి వర్ధిల్లమునకు దానా:—మెలా
తూటలో రోగిని చర్మింపదురు మాయించు విషయమై డాక్టరు
నంజుండరావుగారు, రెవరెండవంటిగారును పత్రికలకు
కొన్ని యుత్తరములువాసి ప్రచురింపించిరి. ఈ సందర్భమున
డాక్టరుగారు మాంసవృద్ధి పోషకమునకై రెవరెండగుగారిపాద
నొకదావా తెచ్చి యున్నారని విచారణ జరుగుచున్నది.

U. P.'s Director of Industries.

LUCKNOW, December 9.
The U. P. Government with the sanction of the Secre-
tary of State has appointed Mr. A.H. Silver of the Cawn-
pore Woollen Mills Company to the recently created post
of the Director of Industries.

The Bihar High Court.

ALLAHABAD, December 10.
The Government of India are about to address the Secre-
tary of State with a view to the issue of Letters Patent
for a High Court in Bihar and Orissa.

The Co-operative Committee.

ALLAHABAD, December 10.
The "Pioneer" says:—The Committee on Co-operative
movement of which Sir Edward Maclagan is Chairman is
returning to Delhi in about ten days time and will exa-
mine a few witnesses on the 21st instant.

Officers and Leave.
Question of Pay.

ALLAHABAD, December 10.
Officers of the Indian Civil Service recalled from leave on
account of war have been granted pay on time scale to
avoid congestion and a similar concession is under consider-
ation for the officers who have similarly been recalled.

The St. John Ambulance Association.

LUCKNOW, December 10.
The people of Baghelkhand Agency have sent a further
subscription of Rs. 1,488 to the St. John Ambulance
War Fund. The people of this State have already sent
contributions to the extent of Rs. 3,000 so
that they are showing very deep in-
terest in the Red Cross work now going on under
the auspices of the St. John Ambulance Association
for the benefit of our sick and wounded soldiers. Of the
amount stated Rs. 11,40 was remitted by Mrs. Godirey's
Red Cross Funds and Rs. 348 by the Taraon-Jagir.

(REUTERS)

British Casualties.
Killed.

LONDON, December 10.
Lieut. A. R. Loveband West Yorkshire, Second Lieut.
L. E. Grubb, Yorkshire Light Infantry.

Died of Wounds.

Lieut. Colonel E. B. Cook, First Life Guards Captain
Backle, Artillery Captain Rising, Gloucesters.

పూర్వముగా అట్లు
వారు మరమ్మతుకు ఆర్జీ
మేము మిలిలేసిపోయితిమి.
మీరు మొదలుపెట్టలేదు. కనుక, వదల,
మీ యెదురుదాడు చున్నాము. వెంటనే శ్రీకలక్ష్మయనోక
వారికి, మరమ్మతుకు ఆర్జీను దయచేయించవలెనని ఆర్జీని పంపు
కొనవలసి యున్నది. (ఒక విలేఖకుడు)

II

మద్రాసురాజధానిలో ఎలిమెంటరీ విద్యాశాఖ
అయ్యా.

పూర్వపుస్థితికంటె ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లు ప్రస్తుతము
జరుగుచున్న చూడరి ననుసరించి బాలరకత్యంతోపయుక్తమగు
విద్యకిచ్చుచున్నది. కాని ఎలిమెంటరీ విద్యనింకనప్పటికేయు
మాన్యములం గొన్నిటిని గవర్నమెంటువారు చేసినచో ఎలి
మెంటరీ విద్యనందలిలోలూ ప్రోంపబడును. ఎలిమెంటరీ
విద్యాశాఖయందు చేయదగిన సంస్కారములు (1) ఎలిమె
ంటరీ స్కూళ్లలో పరిశీలనాధికారోపాధ్యాయుడును ప్రధమ
సహాయాధ్యాయుడును మెట్రిక్యులేషను పరీక్షనిచ్చిన
వారుగా గాని స్కూలు ఫైనలుస్పెషిలెట్టును పొందినవారుగా
గానియుండుట. (2) ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లయందాంగ్లభాష
బాలకమంగలపుట. (3) ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లయందక్కర
ములతరగతి మొదలగునగుతరగతులలో నాంగ్ల భాష,
తెలుగు, గణితము మొదలగు పాఠములంజదివి ఎలిమెంటరీ
స్కూలువిడుచుబాలకకు గవర్నమెంటువారు పరీక్ష నేర్పరిచి
యందు తీర్మానగువారలకు ఎలిమెంటరీ స్కూలులోవింగు సర్టిఫి
కెట్టులనిచ్చుట (4) ఇట్టియోగ్యతా పత్రములంబొందినవారలు
సెకండరీస్కూళ్లయందు రెవరెండవంటిలో జేరుటకర్తులుగా
నియమించుట, ఎలిమెంటరీ బ్రయినింగు స్కూళ్లలో జేర్చు
కొనుటకర్తులుగా నియమించుట.

మైన పో. ... విద్యా శాఖయందలి
గూ

అంధ్రపదమును వాడుటనుగురించి వాదప్రతివాదములు జరిగిన
వనియును నాంధ్రపదమును వాడుటవలన దురభిప్రాయము
గలగుట కవకాశము గలగవచ్చునను కాణంబుచేత నాసం
కల్పము వదలుకొనబడినదనియును వ్రాసియుంటిరి. అంధ్ర
పత్రికయొక్క కేరొకసంచిక యందొక లేఖకు దావాభిప్రాయ
మును గలిగియుండుట సమంజసము గాదనియును నభివృద్ధినిజెం
దిన యొత్తర మండలములవారును నితర మండలములవారునుజేరి
యొకదేశభాషాపాఠశుద్ధులై అంధ్రప్రపంచ వైరోవృద్ధిపాటు
పడటపురోవృద్ధికి శుభనూనకము, కాని పేరును మాత్రముండె
సంకొనమును గలిగియుండట వారిప్రొవృద్ధికి శుభనూనక
ముగాదనియును వ్రాసియుండెను. ఉభయవాదము లందును
సత్యముగలదని బొగుగ నిమర్శించిన తేలుచున్నది. చెన్నపురి
కాంధ్రవిద్యార్థులన్ని మండలములనుండియును వచ్చుచున్నా
రు. వారు విద్యాభ్యాసమును జేయుకళాశాలలకు సంబంధిం
చిన స్థిరసతిగృహములందు గొందరు విద్యార్థులు నివసించుచు
న్నారు. అటులు నివసించుటవలన విద్యార్థులకు కొన్ని
సౌకర్యము లుగలవు కాని వసతిగృహము
లందు జేరజాలని విద్యార్థుల నేకులు గలరు వారల
కాంధ్రవసతిగృహములయందైన వీలుగనుండునటు నిజము.
కాని విశేషమైన ద్రవ్యసహాయములేక యీపని నెగ్గనటుటకు
వీలులేదు. విద్యార్థు లవృద్ధపురుషుల మిత్రపాశులగుటకు
సెల్లూరుమండలమునకు, దత్తమండలములకు, ఉత్తరమండల
ములకు ప్రత్యేకసంఘములుగలవు చెన్నపురియందు విద్యా
భ్యాసమును జేయుటకై వచ్చెడి విద్యార్థులసంఖ్య యాదిన
మును పెరుగుచున్నది. వారలనందర నొకచోటను జేర్చుట
సాధ్యము కాకపోయినను వారలను మిత్రపాశులగుచేయుట
సాధనమాను. అకొర్సికై ఉత్తరమండలములకువరులు అంధ్ర
బ్రహ్మను నాపయోగించినమాత్రమున సఫలమగునని నమ్ముట కవ
కాశములేదు.

అంధ్రవిద్యార్థులనందరను నొకచోటను జేర్చుట కధ్యం
రములుండవచ్చును. ఆపని సాధ్యముగాకపోవచ్చును. కాని
నాంధ్రమహాజనల విషయమై యిట్టి యధ్యంతరములేవియును
లేనని యొప్పుకొనవలయును. చెన్నపురి యాంధ్రదేశమునకు
ముఖ్యపట్టణము. అంధ్రదేశవాసులైన శ్రీమంతులు విద్యావం
తులు తరుచుగ నీచటికి వచ్చుట యవసరము. తెలుగుదేశములు
వర్తకమునకును, వ్యాపారమునకును, వ్యవసాయమునకును నను
నమును చెన్నపురికి వచ్చుట యవసరము. చెన్నపురియందు
తెలుగుదేశపు వ్యాయవాదులు వస్త్రులు ఉవ్వొ
కులు గలరు. కాని వారలకు వారియందు
రి సంఖ్యకును స్థితికిని తగినంత సంఘాతముగాని బలము
ని ప్రాముఖ్యతగాని లేదనుట విద్వవాదాంశము.
వికమత్యమువలన సంఘమునకును వ్యక్తికిని బలమును విశే
ష్మువలన దుర్బలమును గలగుననుచుయును సర్వస్థితిలేని
యెన్నుది. పదుగురు పాశ్చాత్యులుగల పట్టణములందు కష్టములు
గానింబడుచున్నవి. అట్లెట్లులవలన వారుపొందెడిలాభమును

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY)

GREAT BRITAIN.

Export of Tea, Coffee, Etc to Holland.

Surprising Increase: Smuggled Into Germany

LONDON, December 10.
"Tea expert" in a letter to the "Times" with reference to the opposition regarding the prohibition of the export of a from England to Holland points out that Holland in September and October exported 1,632,284 pounds to Germany as compared with 10,28,356 in 1913. He adds that the exports of coffee and cocoa from England to Holland during the last few weeks have shown the same surprising increase.

GREAT BRITISH NAVAL VICTORY.

German Pacific Squadron.

Sunk off Falklands.

LONDON, December 9. (9-10 P. M.)
The Press Bureau announces that the British Squadron under Vice Admiral Sturdee has sunk the German Cruisers "Scharnhorst," "Gneisenau" and "Leipzig" near Falkland Islands. The British casualties were very few. The action took place at half past seven in the morning on the 8th instant.

The "Nuremberg" and the "Dresden" made off and are being pursued. Two colliers were also captured. Some survivors of the "Leipzig" and "Gneisenau" were rescued.

Cable to the Viceroy.

DELHI, December 10.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 10th December:—The Admiralty state that a British Squadron under Admiral Sturdee engaged 5 German Men-of-War the "Scharnhorst," "Gneisenau," "Nuremberg," "Leipzig" and "Dresden," near the Falkland Islands on December 8th. The "Scharnhorst" is flying the German Admiral's flag. The "Gneisenau" the "Leipzig" and the "Scharnhorst" were sunk. The other two made off and are being pursued. Our casualties are very few.

The Prince of Wales.

Promoted to be Lieutenant.

LONDON, December 10.
The Prince of Wales and Prince Leopold of Battenberg have been promoted to be Lieutenants.

Award of V. C.

Brave Rescue of Wounded.

LONDON, December 10.
Lance-Corporal Dobson's Victoria Cross was for conspicuous bravery on September 28th when on two occasions he brought wounded men into cover who were lying exposed in the open.

A German Sentenced To Death.

For Assisting Mobilisation of Reservists.

LONDON, December 9.
Ablers, the German Consul at Sunderland, who is a naturalised Englishman has been sentenced to death for high treason. He assisted German Reservists to return to Germany at the outbreak of the war.

Lord Haldane.

Speech on the War.

LONDON, December 10.
Lord Haldane in a speech in London emphasised that we were fighting alongside the splendid army of France for our rights. We would fight to the finish.

Obituary.

LONDON, December 10.
The death is announced of Colonel William Prideaux.

FRANCE.

French Communiqué.

Allies' Superiority in Artillery.

PARIS, December 9. (5 45 P. M.)
A Communiqué issued here says:—There have been artillery duels from the sea to Lys. There is nothing to report in the region of Arras. Southward all positions won by us during the last few days have been organised and strengthened. There was an artillery duel in the district of Aisne in which we had the advantage. We have made appreciable gains in the Argonne. Owing to the activity of our artillery and infantry several German trenches have been carried. We have progressed all along the front except at one point where the enemy mined one of our trenches.

Our artillery on the heights of the Meuse has established a complete mastery. Here also we captured

several of the enemy's trenches and progressed everywhere. We also progressed in the wood of Le Pretre.

The enemy's attacks in the Vosges have been repulsed. The enemy has not attempted seriously to attack the positions captured by us recently.

Evacuation of Lodz.

French Communiqué.

PARIS, December 9.
A Communiqué issued here says:—Obstinate German attacks against the Loff-Lowicz-Strykoff-Lodz front and on the line stretching north and south sixteen kilometres westward of Piotrkow have been repulsed. Nevertheless as Lodz formed a salient (sic) the Russians judged it necessary to evacuate it. The Austrians appear to have received German reinforcements southward of Cracow and have resumed the offensive against Nemsandec.

A Paris Official Statement.

LONDON, DECEMBER 10.
PARIS.—A Communiqué says:—In Belgium there is quiet and also at Arras where the enemy have not attempted to resume the offensive. We have progressed in the districts of Quesnoy and Andechy for distances varying from two hundred to six hundred metres. Our gains have been maintained and consolidated. There is no change on the Aisne. In Champagne the enemy's artillery over which we had gained advantage on previous days displayed more activity but was again mastered by our heavy guns. These forced the Germans to evacuate several trenches at Rheims. The evacuation was carried out under the fire of our infantry. The enemy made two counter-attacks in the region of Perthes attempting to retake the lost trenches. They were repulsed. Our progress has continued throughout Argonne. We carried more trenches and repulsed with complete success six counter-attacks. We also consolidated the ground seized from the enemy. There have been artillery duels on the heights of the Meuse in which we had a marked advantage despite the renewed activity by the enemy's batteries. We captured more trenches in Bois-Le-Pretre. There is nothing to report on the rest of the front.

A Paris Bulletin.

PARIS, December 10.
This evening's Communiqué said:—"There is nothing to report except the advance of our troops on the front of Parvillers and a German attack against Tracy-le-val which was repulsed."

BELGIUM.

Aviators At Antwerp.

Bombs and Pamphlets Dropped.

LONDON, December 10.
An airman dropped bombs on the bridge of boats on the Scheldt. At Antwerp another dropped leaflets telling the population to expect the Allies on December 12th. The latter was fired on whereupon he looped the loop in derision.

GERMANY.

The Kaiser's Health.

Still in Bed.

LONDON, December 9.
The German Emperor was still in bed to-day but listened to a report on the Military situation.

TURKEY.

Surrender of Kurna.

To British Force.

LONDON, December 10. (3-30 A. M.)
The Turkish garrison at Kurna at the junction of Tigris and the Euphrates has surrendered to the British who control the richest part of the fertile delta.

A Smart Affair.

LONDON, December 10.
The Press Bureau announces that the Persian Gulf expedition with the Naval force and armed steamers attacked the enemy on the 5th instant on the left bank of the Tigris opposite Kurna at the river's junction with the Euphrates. The enemy were driven across the river with heavy loss, two guns and seventy prisoners being captured two steamers were hit by shells on the 7th.

The British captured Masera opposite Kurna taking three guns on the 8th. Two Indian Regiments with two mounted guns crossed the Tigris by a flying bridge of bows northward of Kurna which was occupied on the 9th. The late Governor of Basra commanding the Turkish forces surrendered unconditionally.

The troops engaged in this smart little affair have secured a complete control from Kurna to the sea of the richest part of the fertile delta.

TELEGRAMS.

A Press Communiqué.

DELHI, December 10.
The following Press Communiqué has been issued:—Subsi Bey, late Vali of Basrah, commanding the force at Kurna (North of Basrah) unconditionally surrenders yesterday with 42 Turkish officers, 960 Turkish soldiers and 4 guns.

RUSSIA.

Germans Repulsed. Along Whole Front.

PETROGRAD, December 10. (4-5 A. M.)
An official statement says:—The fighting in the Mlawa region on the 8th instant was less stubborn. The enemy on the left bank of the Vistula repeatedly attacked along the whole front Lloff-Glovo under cover of the darkness in dense masses. They were lit by Russian searchlights and decimated. The enemy's attacks ceased at moonrise. Desperate fighting was resumed on the 9th on the Lowicz-Lloff front. The enemy was unsuccessful. There is no change in the Piotrkow region. Stubborn fighting continues south of Cracow. Both sides are alternately attacking. Two German attempts to break our line have been repulsed with heavy loss.

Evacuation of Lodz. Not Due to German Pressure.

PETROGRAD, December 10.
A Communiqué issued here ridicules the assertions of enormous Russian losses during the evacuation of Lodz. It affirms that the Russians retreated at midnight on the 5th instant. The Germans were afraid of advancing and were inactive for fifteen hours on a front of empty Russian trenches, the assault on which previously cost them ten thousand men.

The Russians in changing positions at Lodz did not lose a single man. We only undertook the manoeuvre after the fact had been well established that the Germans had given up the idea of attacks in this region. Our manoeuvre was independent of any pressure on the part of the enemy.

Russian Spirits Monopoly.

PETROGRAD, December 10.
Receipts from the spirits monopoly in September amounted to £170,114 sterling. The decrease as compared with September 1913 amounted to £ 7,959,643.

SERVIA

Austrians Routed.

Great Servian Victory.

LONDON, December 9.
A Servian Communiqué says that two Austrian Army Corps have been routed and fled in panic. The Servians captured twenty thousand prisoners and fifty guns and enormous quantities of munitions. The Servians recaptured the towns of Valjevo and Uzitze.

Servian Progress.

Positions Re-occupied.

PARIS, December 9.
A French Communiqué says:—The Servians are progressing in the upper valleys of western Morava and on the Left bank of the Lig. They have occupied the Leljen heights capturing many prisoners and guns. They are in contact with the Austrians in the region of Kosmaj.

JAPAN

The Fate of Kiaochao.

Baron Kato's Explanation.

TOKIO, December 10.
Replying to a question in the Diet Baron Kato explained that when Japan in the ultimatum spoke of restoring Kiaochao to China she did so in order to secure peace in the Orient.

THE COLONIES.

THE SOUTH AFRICAN REBELLION.

General Botha's Views.

Rebellion Cemented the Union.

LONDON, December 10.
PRETORIA.—In a statement to Reuter General Botha says that the rebellion is practically ended. Only small and scattered bands remain, operations against which require Police rather than Military measures. General Botha adds:—The patriotic sacrifices of the people, officers and men in crushing the rebellion in its initial stages have united the various sections of the population as never before and converted a grave danger to the Union into a means of cementing and establishing it more firmly. Our sacrifices have been considerable but not out of proportion to the great results, which we have achieved or which will accrue to South Africa in the coming years. He appeals finally to all people to waive all bitterness while preventing the recurrence of criminal folly and to guard against vengeful policies and language. Our next duty is to deal with German Southwest Africa.

TELEGRAMS.

An Appointment.

LONDON, December 10.

Mr. Byatt, Colonial Secretary at Gibraltar has been appointed Chief Secretary at Malta. Mr. Robertson, Assistant Secretary on the Gold Coast replaces Mr. Byatt.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

The Western Theatre.

DELHI, December 10.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 9th December:—

A French Communiqué states that violent attacks on Saint Eloi, South of Ypres were repulsed. The struggle is still very vigorous at Argonne. The importance of the success gained by the French capturing Vermelles near Arras is emphasised.

The Eastern Theatre

In the east the position is not yet clear, but apparently the Russians concentrated on the short and stronger line Lowicz-Piotrkow Czeestorochowa eastward of Lodz. The Germans express confidence in their ability to break through Warsaw but the Russians maintain that the Germans suffered such serious losses that they abandoned the offensive. The Russians also claim that they caused the Germans to withdraw six Army Corps from the western front.

The Invasion of Serbia.

A Servian Communiqué says that successes have been gained against the Austrians along the whole line. A great battle is expected in the near future.

Austria and Serbia.

Mr. Pichon, Ex-Foreign Minister of France corroborates Von Giototti's statement regarding the Austria's bellicose intentions towards Serbia in 1913 and says that Germany and Austria in complete accord wished to profit by the Balkan war to let loose a conflict.

The Dominions and the War.

A White Paper has been issued giving a further list of gifts from overseas Dominions and Colonies to Great Britain, including besides the great gifts of the wealthy Dominions, such gifts in kind as cocoa from Trinidad : oranges, Jamaica : arrowroot; St. Vincent : sugar, Demerara : coffee, British East Africa, and tins of butter from one family.

"The Australian Times" says the list will be read by home keeping people with grateful admiration of the spirit animating the scattered detachments of our race.

The Roll of Honour.

DELHI, DECEMBER 10.

The following names of Officers are included in the 26th list of casualties reported from France and Belgium.

Killed.

26th Gurkhas, Lieutenant Maxwell (previously reported missing).

Wounded.

2nd Sappers, Lieutenants Greswell and Buller.

The Far East List.

The following is the list of casualties reported amongst the 36th Sikhs in the successful operation against Tsingtau:—

Killed in Action.

2809 Lance Naick Bishen Singh.
2806 Sepoy Udiam Singh.

Wounded Severely.

Majors Munn and Knox.

Wounded Slightly.

Captain Hay and 12 men.

CALCUTTA

The Relief Fund.

Alleged Misappropriation.

CALCUTTA, December 10.

Mr. J. C. Drummond, Sub-Divisional Officer of Barrackpore, is engaged in hearing a case in which William Godfrey stood charged with having dishonestly misappropriated about Rs. 2,400 which was entrusted to him as subscriptions raised for the Imperial Indian Relief Fund. The accused was accountant of Kancharapara Loco-Office of E. B. S. R. and was appointed Treasurer and Honorary Secretary of the Kancharapara branch of the Railway Fund. It was alleged that he did not deposit the money collected in the Bengal Bank but lost everything in the Calcutta races. Evidence was recorded in support of the prosecution case. The accused pleaded guilty and threw himself on the mercy of the Court. The Magistrate reserved Judgment.

TELEGRAMS.

The Labour Market.

Unemployment in Calcutta.

CALCUTTA, December 10.

The high water mark of unemployment in Calcutta appear to have been reached and the authorities report a steady decrease in the number of applicants for relief though distress is still more prevalent than during normal times. This is conspicuously the case among casual shipworkers. There are signs also of decrease of distress among the Indian labourers. In consequence of a freer shipping there has been freer street traffic and bullock cart drivers, coolies, and also rivermen are being employed in larger numbers.

Tuberculosis Hospital.

CALCUTTA, December 9.

Memorial to the late General Pilgrim, J. M. S., will take the form of two open air wards for tuberculosis on the top of the Presidency General Hospital providing accommodation for forty eight patients. The cost will be sixty-one thousand rupees. The original scheme of a sanitarium at Puri was abandoned owing to difficulty regarding endowment.

BOMBAY.

The Haj Pilgrims Return.

BOMBAY, December 10.

Khuddami-I-Kaba Bombay, wires:—The Arab steamer "Koweit" under Turner Morrison Agency reached here yesterday with 1430 pilgrims mostly Bokharia, Bengalis and Sindhis, a few from Punjab and Hindustan. Eleven pilgrims died during the voyage and seven are suffering from smallpox. All pilgrims speak highly of the Shareef Sahabot Mecca, and the Governor, Hajismal Ahmed supplied much needed refreshments on landing. The Pilgrims complained of the high fare i. e., seventy rupees. Many became destitute after paying the high fare. Over 3000 Hajis are waiting at Jeddah. The total pilgrims returned so far are 5,870.

Gang of Thieves Sentenced.

POONA, December 10.

Nine members of the Gipsy tribes known as Kunjars were sentenced by Mr. M. B. Milne, Assistant Sessions Judge, Poona, to varying terms of imprisonment. The accused formed part of a gang of nineteen, ten of whom were sentenced by the Committing Magistrate to short terms of imprisonment. The gang had 100 thefts, housebreaking and robberies to its credit in the course of three years round Poona, one of its exploits being the holding up of the Poona and Nasik Mail Tonga when they assaulted the passengers and robbed the Mail bags. The case lasted for three weeks during which more than 100 witnesses were examined by Khan Bahadur S. C. Datar, Public Prosecutor. The jury brought in a unanimous verdict of guilty against all the accused who were sentenced to the following terms of imprisonment:—Nos. 1, 5, and 7 to seven years. Nos. 2, 3, 6, 8 and 9 to five years and No. 4 to one year.

PUNJAB.

Secretary for Irrigation in Bengal.

Appointment of Mr. Cowley.

LAHORE, December 8.

The "Civil and Military Gazette" understands that Mr. Cowley, Superintending Engineer is to take Colonel Joly De Lotbiniere's place as Secretary of the Irrigation Department, Bengal, the latter being appointed to the command of Engineers in Colonial Contingent. (Censored.)

Mahomedan Educational Conference.

Election of President.

LAHORE, December 8.

Khan Bahadur Haji Rahimbakshi, C. I. E., President of the Council of Regency, Bhawalpur State has been elected President of the All-India Mahomedan Educational Conference to be held at Rawalpindi.

Bank Goes into Liquidation.

LAHORE, December 10.

The Bank of Asia Ltd., Lahore, has resolved to go into liquidation voluntarily under the supervision of the Court and shareholders have appointed Messrs. Ganguli and Co., certified Auditors as liquidators.

The Lahore Municipality.

LAHORE, December 10.

There is considerable local excitement over the approaching Municipal elections. Among the old Commissioners Mr. Lajpat Rai on account of his absence in England is not standing this year. The number of candidates this time is larger than on the last occasion and competition is therefore keener.

"The Komagata" Affair.

A Murderous Assault.

LAHORE, December 10.

News has just been received of an alleged murderous assault by one Prithi Singh on Sub-Inspector Amar Singh of Ambala District. Prithi Singh is a native of Patiala and recently returned from America. It is said that the Sub-Inspector wanted to arrest the latter on suspicion of his being a "Komagata Maru" absconder whereupon the latter dealt severe lathi blows. The Sub-Inspector has been admitted to Hospital in an unconscious condition. Prithi Singh is also in the Hospital suffering from a wound in the neck.

TELEGRAMS.

Another Appointment.

LAHORE, December 10.

The "Civil and Military Gazette" learns that John Coldstream, I. C. S. of the Punjab Commission, at present on leave, is now 2nd Lieutenant in the British Army and is attached as Interpreter with Jodhpur Lancers.

The New Army.

Col. Shakespear Appointed.

ALLAHABAD, December 10.

Lieutenant-Colonel J. Shakespear of the Assam Commission has been offered the command of a battalion in the New Army at Home.

SOUTH INDIA.

The Madras Presidency College.

DELHI, December 10.

With the approval of the Secretary of State Mr. N. D. Daru of the Geological Survey of India has been recommended for employment in the Educational Service as Professor of Geology at the Madras Presidency College.

Ootacamund Municipal Council.

OOTACAMUND, December 10.

For some time Ootacamund has been deprived of the services of the Civil Surgeon and the Hospital and public are dependent on only one Assistant Surgeon and one Sub-Assistant Surgeon. At the Budget meeting of the Municipal Council members expressed themselves very strongly in this connection and certain members urged that the authorities might engage private men if necessary to provide the station with adequate medical attention. After considerable discussion the Council resolved.

"That this Council views with grave concern that this most important station has been left without adequate medical aid and resolves that the Surgeon-General be addressed with a view to remedy this very serious state of affairs." The present management of St. Bartholomew's Hospital came in for much adverse criticism and in addition to asking the Chairman to address the Hospital authorities with a view to having the former system of having a ladies' committee to assist in the management of the affairs of the Hospital Resuscitates the Council unanimously passed the following resolution "that in view of the large contribution the Council now makes to St. Bartholomew's Hospital it resolves that it should be given the right to be represented on the committee in proportion to its contribution."

BURMA.

THE BURMA CONTINGENT.

Rangoon Municipality's Resolution.

RANGOON, December 8.

At this afternoon's meeting the Finance Sub-Committee of the Rangoon Municipality resolved to give half pay in the case of every single man and two-thirds to married men who are Municipal employees volunteering for service with the Burma contingent. Their appointments are also to be left open for them.

SIND

The Wheat Export.

The Freight Market.

KARACHI, December 10.

Freights are firm but there is no enquiry from exporters pending Governments' pronouncement regarding fresh business and further export of wheat. This notification is promised shortly and in the meantime the export of wheat is limited to present commitments including long freights.

The statement in Reuter's telegram that export of wheat from India has been prohibited is not correct. There has so far been no actual prohibition but considering the high prices which are seriously affecting the consumers in Upper India there may be a limitation of export in respect of this year's crop only. Circumstances in connection with the year's harvest have still to develop.

UNITED PROVINCES.

Railway Workshop Accounts.

Committee of Enquiry Appointed.

ALLAHABAD, December 8.

A small committee in the Finance Department has been appointed to enquire into railway workshop accounts. Mr. Tomkins of the Finance Department is the President and Mr. Mutter, Railway Accountant is a member. It will be a touring Committee and visit every railway centre. The Chief Examiner of Railway Accounts and representative of the Locomotive, Carriage and Wagon Department respectively will be co-opted members.

The Sitamau State and the St. John Ambulance Association.

LUCKNOW, December 10.

Their Highnesses the Raja Sahib and the Rani Sahiba of Sitamau have remitted Rs. 2501 to the St. John Ambulance War Fund and the Public of Sitamau a further sum of Rs. 1001.

The enlightened condition of this State is shown by their interest in Red Cross Work.

అశ్వుత్తమమైన మదరాసు పిత్టర్బనులు

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి. ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్ట్రక్టురులకు బాగుగా పనికివచ్చును. మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కొరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0 తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ బర్బను, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద మనుష్యులకు అనేక రంగులలో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వర్షరా రంగులలో ,, 6-0 బలమైన తలపాగపెట్టె జపానురంగు చేయబడినది. ,, 1-0 ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జ్ అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు స్ట్రీట్, మదరాసు. S. ISMAIL & SON, Army, Volunteer, and Police Contractor, 67, Moor Street Madras.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది జేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను శాగుజేయును. కీళ్ళ బొట్లు, పాతనాయువుబొట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి న్యుద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక పీచాసుమును నాశింప జేసిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు నీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము శాగుపడును. నీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా శాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధునల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లివైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి. Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

మూల శంక కు తైలము

డబ్బీ 1-౩ వెల రూ. 0-1-0

మూలశంకలను ఆసనమువద్దగ చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇది ప్రైమోరీకపు మందలవలన (Torpia liver, గలగును అతితాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, నూనానోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడు ఇతర సమయములందును రక్తకూటనగుట. విరువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అమ్మకొంబళము డబ్బీ 109, ఫ్రేజి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 & 7, లెంబుకెట్టివీడ్, మదరాసు

శ్రీరంగరాయవిజయము.

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయని సంరక్షణలో కడపటిపురుషుడు శ్రీరంగరాయు డీనకలకు కథా నాయకుడు. కథాఅద్భుతము, రసవంతము. ప్రతి 1౩ అబాలు కి పుస్తకము కలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు 88 వరదా ముద్రియపుక విధి చెన్నపురి" అని వ్రాసిన పుస్తకము పడకుండుట. (8-11-14)

ప్రపంచ చరిత్ర.

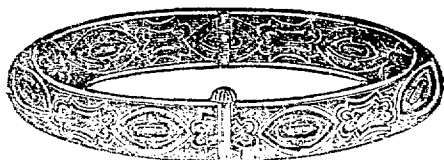
రెండు సంపుటలు వెలువడినవి.)

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో లిగినవటమాలతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి వత్సరమునకు (రమూరు 600 పుటలు) 3 సంపుటలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రచురితమయ్యెను. సంపుత్తము చందా ముద్రా ముక్తికలెంబుడుకు

కలయువారు:-

గా. హరిశ్చంద్రచార్యులు ఎం. సి. చిత్తాడ్రెడ్డి ప్రెస్, మదరాసు. అని వ్రాయుట

22-వ నైగల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము) చంద్ర ప్రభా బంగారు గాజులు.

మతిమందివిధములగు బంగారుగలు, వెండిగలు, రాళ్లు చెక్కినగలు, మున్నగునవి ఈక్రింద టేబుల్స్ వద్దకులకద్ద కొరబడును.

కొరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరకొ ఇండియా జూవలెరి

మ్యానుఫాక్చరర్స్ కంపెనీ,

487, టంక సాలిపేడ్, సాహుకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madra

సర్వ జీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి రెల్ల.

ఇది సంశ్లేషణతో ఒక వనమాళిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆచారవాస్యపు ఔషధము. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావముకనపడును. నపుంస కల్మసు పోగొట్టుటకు ఇంకనుమించినది లేదు. జనశ్రేయ దుర్బుధిమోగము చేత మూర్తిద్వారములకు సంధించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపండిది. రక్తమును శుద్ధిపఱచి నరములకు పటుత్వము చేసామునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంశ్లేషణతో "సర్వజీవన్." ఇది శ్రీగం, పురుషులు, బాలురు పృథ్వులు అంగీకరింప నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల మునిమి నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును; వెల టిన్న 1-౩-0-0; పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

ప్రాధేనర్ బి. యస్ నాయుడు, (1౩-5-14) కలయుగధను. 16 కృష్ణపు మొదలివీడ్, తిరునల్లి క్షేత్ర, మదరాసు.

విన్నపము

ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణము వలనను, ముద్దమువలన గలిగిన స్వగ్రోత్సాహమువలనను విసపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతాభివృద్ధిని కిందినందులకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రభుంచమునకు కృతజ్ఞులు. యుద్ధ మారంభమైన కాలము నుండి దిన వార పత్రికలకు చందాదారులు విశేషముగ జేరిరి. ఆ కాలమునందె పత్రికా కార్యాలయమును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహకులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన మనుభవము తక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజూడజాలరైరి. ఇట్టి విషమస్థితియం దనుదినమును చేరెడి చందాదారులకు పత్రికనంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యములైన తొందరలవలన కొంతమంది చందాదారులకు పత్రిక క్రమముగ చేరకుండుటయును, సొమ్ము చేరిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవుటయు మొదలగు లోపములు పత్రికా కార్యాలయమునందు సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వాహకులు గ్రాహకుల మన్నివలను వేడుచున్నాము. ఈలోపములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో నిట్టిలోపములు తిరిగి సంభవించనట్టి యేర్పాటులు చేయబడును. కాన చందాదారు లుదారస్వభావముతో నీస్వల్పకాలము సయితము లోపములను మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు బ్రార్థితులు.

తామర తైలము

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచనములలోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములు గలవు. తీట, దురద, ఏనుగుగడ్డ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు శాధపడినవారు దీనివలన తత్క్షణమే సుఖమును పొందిరి. వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-౩ 0-6-0

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-౩ 0-6-0 వి. పి. 0-1-0 రక్తవిరేచనములు, బ. క విరేచనములు, జీర్ణ విరేచనములు, అత్యర్థ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే పారిపోవును. ఏనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. అమృతాంజనం డిప్లో నెం. 109, ఫ్రేజి రోడ్డు బొంబాయి. 6 & 7, లెంబుకెట్టివీడ్, మదరాసు

కళ్యాణ స్మృతము.

ఇది శ్రీలహరితో కల్పవృక్షము. శ్రీలు సకలమున బహిష్కరకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట- మేహవ్యాదులు, తలనొప్పి, అశక్తి, సంతాపహీనత, మలబద్ధము, మనుషకోగము, ఋతుశూల, మొదలగు శ్రీలహ్యగులను నమృతముగా కుదిర్చి సంతాపవతులను జేయుటలో అన్నితీయమునది. 4 నీసాలు చాలు; నీసా రు 1-4-0 4 నీసాలురు 4-8-0. భారతీయ వాణిజ్యము:- ఇది విద్యలకు అమృతతుల్యము. అక్షిప్తము, గర్భవాతము, పురాణబద్ధము, కృతకత్వము, మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, జ్యేష్ఠశక్తిని కలిగించి విద్యలను పులిపిలవనలే వెంచును. నీసా రు 0-౩-0; 6 నీసాలురు 2-౩-0. సాక్షాదరణ తలనొప్పి:- ఇది విష్మృతి పరిమళము, ఎరిగి భూలవాసమును కుప్పించివొట్టు చుండును. వెండ్రుకలను చక్కగా వెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మెదడుకు చల్లదనము. నీసా రు 0-౩-0; 6 నీసాలురు 2-౩-0. అభ్యంగనతైలము:- దీనితో తలలందుకొనినతేక రావా కొనిన, తలనొప్పి, పూర్వపురొప్పి, కండ్లమంటలు, మంటలు, మొదలగువానిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చి వెండ్రుకలను చల్ల పరిచి వెంచును. నువానయగులను. నీసా రు 0-౩-0 (6 నీసాలు 1-14-0) ఔషధ నీసా రు 0-2-0. వి. పి. ఖచ్చితకత్యము. పి. ఓ. వి. అంకురో. ఆయుర్వేద సహజం పాంచూరు గుంటూరుజిల్లా

